

امریکایي چونی او استعماري نخشی

فهرست

په افغانستان کي د امریکایي چونیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه امریکایي چونی او د افغانستان د تجزیې کرغېر نه نخشه په افغانستان کي د امریکا د دایمي چونیو مخالفین او پلویان د امریکایي چونیو ننني پلویان : د امریکایي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي امریکایي چونی او د سولي بی خایه هیله امریکایي چونی او په افغانستان کي د تنظیمي جگړو د تکرار اندېښنه د امریکایي چونیو نن او سبا امریکایي چونی او دسیمی د اتومي ځواکو زیاتېدونکی خطر زموږ په ملي تاریخ کي د خاوري او ناموس ساتني ویاړلي دودونه امریکایي چونی او په هیواد کي د کودتاوو د مخنیوي مسأله د امریکایي چونیو د اقتصادي گټو افسانه لویه جرگه : امریکایي چونیو ته د « مشروعت » ورکولو نمایشي او فرمایشي غونډه په افغانستان کي د جرگو او مرکو تاریخي دود له امریکایي چونیو او نورو استعماري نخشو څخه د ژغورني لار انگرېزي « ببس » ته په پښتو او دري کي څه و وایو؟ ماخذونه او سرچیني

امریکایي پوځ د ۲۰۰۱ عیسوي کال د اکتوبر پر اوومه ، زموږ پر ویاړلي هیواد (افغانستان) وسله وال یرغل وکړ. د دې یرغل پلمه ظاهرأ د القاعدې او طالب واکمنی نسکورول وه، خو وینو او دراكو افغانانو له همغي لومړی ورځي څخه د دې ظالمانه برید تر شا د داسي تورو او کرغېرنو لوبو نخشی لیدلې، چي خدای مکره یوه ورځ به زموږ د پلرونو او نیکونو دا تاریخي مېنه له لویو خطرو سره مخامخ کړي . دا پوښتنه چي امریکایي استعمارگران او د هغو نور متحدین به په افغانستان او شاوخوا سیمه کي د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بریالي کیري که یا، دمگری څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبي صحنې ته نه دي راغلي . مگر په دې ځلانده حقیقت د هر چا سد رسیږي، چي زموږ په سرلوري هیواد کي د امریکا د دایمي چونیو یا لښکرکوټو جوړول د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کي تر ټولو لومړی او اساسي گام دی .

څو میاشتي مخکي مي په مطبوعاتو کي د امریکایي چونیو د خواشینونکي خبر له اړوندو سره جوخت په هغه لنډه مقاله کي خپله اندېښنه څرگنده کړه، چي د « پایگاه های نظامی امریکا: عامل تشنج و بی ثباتی » تر سرلیک لاندې د « لر او بر » افغانستان آزاد- آزاد افغانستان » او ځینو نورو معتبرو افغاني ویبپاڼو له لاري خپره سوه.

اوسنی پښتو لیکنه، له نسبتاً پراخو جزییاتو او مدارکو سره په څو برخو کي وړاندې کیري . په پیل کي د امریکایي چونیو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو ږغیږو؛ بیا دامریکایي لښکرکوټو تر منحوس سیوري لاندې دهغو نتیجو او عواقبو پر ځینوارخو خبري کوو، چي زموږ تاریخي ټاټوبی به د ډېورنډ د لعنتي کرښي په شان

وروسته، اوس د امریکا د متحدو ایالاتو له پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دی، چې په یوریشیا کې د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونیسي . چین، روسیه او ایران په دې ارزښتناکه سیمه کې درې احتمالي مخالف ځواکونه بلل کېږي . د برېښنېسکي د څېړني له مخې په دې سیمه کې د نړۍ په سلو کې پینځه اویا وگړي ژوند کوي؛ او د گرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبیعي شتمنیو درې پر څلور برخې هم د دې سیمې ترخاورو لاندې پټې دي .

د پروفیسر برېښنېسکي له ستراتیژیکي سپړني څخه په څرگنده دا نتیجه اخیستله کېږي، چې د یوریشیا د پراخي او شتمني سیمې د ټولو امکاناتو او ظرفیتو په لاس کې نیول، د امریکایي لښکرو د رواني لس کلني جگړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کېږي . که څوک د استعمار تاریخ ته یوه ځغلنده کتنه وکړي، له ورايه گوري، چې د هر یرغلگر جنگ او هر استعماري تیري تر شا اصلاً اقتصادي گټې پرتې دي . په حقیقت کې همدا اقتصادي گټې دي، چې د لاس ته راوړلو یا ساتني له پاره یې تل د سیالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړې او جنگونه کېږي . زموږ خلگ بې ځایه نه وایي : جنگ پر غله دی . دا خبره بې اثباته روښانه ده، چې دگټې خبره نه وي هېڅ هیواد لښکرکښی، جگړې او بربادۍ ته لاس نه اچوي . ښکاره خبره ده، چې افغانستان د یوریشیا د ټولې سیمې د انرژۍ او نورو طبیعي زېرمو د لېږدولو په چارو کې د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امریکایي ستراتیژیستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفیسر برېښنېسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کې یوازي اقتصادي گټو د امریکا د سیاسي او لښکري ستراتیژیستانو سترگې نه دي وړي . دلته ډېوځي حضور او دایمي چوښیو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي گټو سربېره ډېر نور خطرناک سیاسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چې د سي . آی . ای او پینتاگان مکار استاد یې په ډاگه یادونه نه کوي .

د تجزیې او حنا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په یوه بله برخه کې د امریکایي عسکرو د دایمي حضور د مخالفینو او پلویانو بېلابېلي ډلې درېښنو؛ او د امریکایي عسکري اډو دپلویانو پر مختلفو دلایلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسی زموږ په لرغوني هیواد کې د جرگو تاریخي دود و دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غور کوو، چې د حامدکرزي د تپل سوي حکومت په لاس جوړه سوي لویه جرگه په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي اډو ته مشروعیت ورکولای سي که څنگه؟ دې پوښتنې ته تر جواب ویلو وروسته د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای د حل ملي او افغاني لاره بیانوو؛ او په پای کې د ایټیمولوژۍ او لېکسیکالوژۍ په رونا کې د ځینو لښکري یا عسکري ټکو په اړه لنډه شرحه کارو . هېره دي نه وي، چې د هري لانجمني او جنجالي مسألي د زبادولو یا روښانولو له پاره مو پر خپلو دلایلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندې کړي دي . د دې خبرې مانا دا ده، چې په لیکنه کې هوايي او تشي خبري ځای نه لري .

په افغانستان کې د امریکایي چوښیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کې د امریکایي چوښیو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شني او سپړني له پاره باید تر هر څه مخکې د جیمي کارتر د جمهوري ریاست په زمانه کې د سپینې ماڼۍ دامنیتي سلاکار او د پینتاگان او سي . آی . ای . د لوی لارښود - پروفیسر ډاکتر ز . برېښنېسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چې په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته) کې یې بیان کړی دی . دی د خپل کتاب په ډېرشم او یوډېرشم مخ کې کارې، چې د نړۍ په اوسنیو شرایطو کې د یوریشیا د سیمې کنترول د امریکا د متحدو ایالاتو له خورا مهمو ستراتیژیکو لومړیتوبو څخه گڼل کېږي . ډاکتر برېښنېسکي ټینگار کوي، چې په سیمه کې د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو

- د افغانستان د شمالي سيمو د بشپړ يا نيمه خپلواک کولو له لارې، په سيمه کې د استعماري لومو خپرول .

- په سيمه کې د خپلې فرهنگي او مذهبي اغېزې پراخول او پياوړي کول . . .
دا ټول سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکي هدفونه په خاصه توگه په گډه زموږ په پراخه او غني سيمه کې د متحدو ايالاتو د هر اړخيز برلاسي له پاره لوی او حياتي ارزښت لري . له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چې د سيمي هر هيواد د دغه راز خطرو په ليدو سره د امريکايي پوځو له مؤقتي او دايمي حضور سره کلک مخالفت لري . په سيمه کې د امريکايانو دې استعمارگر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زيان رسولو په مقصد له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ په وپېژلي او کنډواله هيواد کې د افغان وژني بې رحمانه جگړه روانه ده . داپروکسي وار (proxy war) يا د پردو دولتو ناروا او ظالمانه جگړه به بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چې ايتلافي پوځونه په خپل مؤقتي يا دايمي حضور سره د سيمي د هيوادو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکي گټوته گواښ پېښوي .

ځيني امريکا مشرېه افغان ليکوال او شنونکي، چې بې گومانه له امريکايي استعمارگرانو سره پر يوه کاشين ډوډۍ خوري ، د دې خبرې له حقايت څخه سترگي نه پټوي، چې امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کې اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرو د لوتولو له پاره زموږ په هيواد کې د خپلو استعماري چوښيو زيندۍ کوونکي جال خپروي، مگر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کوي، چې د نورو اولسو د ملي شتمنيو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري . د دوی د ادعا له مخې کېدای سي په دغه راز لوتمارکي پر افغانانو هم څه وڅڅيري . د دې خبرې مانا دا ده، چې افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کې مرسته وکړي .

د يوريشا د جغرافيايي - سياسي، جغرافيايي - ستراتيژيکي او جغرافيايي - اقتصادي سيمي د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبيعي شتمنيو او لويو انساني ظرفيتو تر څنگ، متحدو ايالاتو او د هغو نورو سياسي - عسکري متحدينو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکوي :

- د بېلابېلو ستونزو او کرکچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چين) د اريانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختگو مخنيوی؛ ځکه د ۲۰۱۰ع کال په وروستيو درو مياشتو کې د متحدو ايالاتو اقتصادي وده په سلو کې گرسره درې اعشاريه يو (۳،۱) وه؛ په داسې حال کې چې د چين اقتصاد په سلو کې لس (۱۰) وده لرل . د امريکا سياسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسي زغملای .

- په سيمه کې د روسي فدراسيون د بيا واکمنۍ او نفوذ لاره تړل .
- د سيمي ملي، اسلامي او ازداۍ بڅښوونکو غورځنگوته د نابودې تر پولې د کړاوونو او پېچومو جوړول .
- پر سياسي لاسوهنو او اقتصادي بنديزو سربېره، داټومي وسلو په ترلاسه کولو کې د ايران اخوندي رژيم ته بېلابېل خنډونه پيدا کول .

- دپاکستان بې ثباته سياسي او امنيتي حالاتو ته په پام سره له يوې خوا د خپلو وفادارو ملگرو او متحدينو په لاس کې د هغه هيواد د اټومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هيواد په سياسي، عسکري او اقتصادي نظام کې دچين د زياتېدونکي نفوذ څارل .

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسيا په نوو خپلواکو هيوادوکې د ديموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو او تخنيکي - اقتصادي پرمختگو تر پردې لاندي سياسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سياسي گوندواو سازمانو رسول .

هو! په دې کې هېڅ شک او شېبه نسته، چې مور ته د گاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي گټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سببه بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي گټو او ملي مصلحتوسره نه شلېدونکې اړېکې ولري. په بله وينا، مور به د خپلو ملي گټو د ډاډمنې ساتنې له پاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي - عسکري تړونوکې برخه نه اخيستنه د يوه ځلي او عمومي اصل په توگه د افغانستان د مخکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو بڼه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېدای سي د هيواد د ملي گټو د بڼه تضمين له پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پييلتوب (انسلاک) او ناپييلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتوکې بايد د افغانستان لورې ملي گټې او ټولو افغانانو خوښي، لومړنۍ ځای ولري. تاريخ شاهد دی، چې حکومتونه زياتره د خپلو گروهې، گوندي او سياسي گټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود بڼکېلولو هڅې کوي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلگو له نظر پوښتنې يا د هغو د واقعاً ريښتینو استازو له هوکړې پرته هېڅ پرېکړه ونسي. يو پلا بيا په ټينگار سره وایم، چې زموږ ملي گټې او مصلحتونه هېڅکله د گاونډيانو په گواښلو او لمسولو کې نه تامينيږي. که غواړو، چې څوک زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چارو کې له لاسوهني او لمسوني لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هېڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضور کې هېڅوک د داسې لاسوهنو، گواښونو او لمسونو مخه نسي نيولای. مور افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترگو ومنو، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني

شرموونکې خو لا دا ده، چې دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوړي، چې پرون يې د روسانو په نوکړۍ کې د امريکايي امپرياليزم د مرگ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چې څوک د نورو ملتو د ملي شتمنيو په چور او غارت کې کومک او همکاري خپله ملي گټه وبولي؟ که د استعمارگرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخيستني ته دخپلو ملي گټو نوم ورکړو، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولي په خپلو کورنيو چارو کې د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توگه يادوو؟

لکه څنگه چې د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترگه گورو، همداسې بايد د نورو ملتو په کورنيو چارو کې لاسوهنو ته د ناروا او انساني ضد عمل په سترگه وگورو. په دې خبره کې هېڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چې ځان ته نه خوښوو، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کوو. که امريکايان د خپل وحشيانه بڼکار يوه برخه مور ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کوي، دا څه حلاله او مشروع گټه نه ده.

مالوميري چې دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شنونکي د افغانستان د ملي گټو په پېژندنه کې جدي مشکلات لري. هغه گټې هېڅکله ملي گټې او مصلحتونه نسي گڼل کېدای، چې د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوتولو له لارې تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي گټو له پاره د نورو ملتو مخکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنيو ته زيان اړول فاشيستي او استعماري سياست دی. دا بشري ضد سياست نه يوازې له افغاني او اسلامي دودو سره هېڅ ډول سمون نه لري؛ بلکې طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخې بې ننگې او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهېږم ځيني کسان څنگه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باتي ولي؛ خو له بلې خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کې، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، شرم او پېغور نه گڼي؟

واکدارۍ او نه د دې دوو یرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې وطن واک او اختیار د افغانانو په لاس کې و. له تېرو دو دېرشو کالو راهیسې ږیره زموږ؛ خو واک یې د نورو په لاس کې دی .

بیرته را ګرځو د امریکایي چوښو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه . زموږ وین او بیدار هیوادوال خبر دي، چې د امریکا متحده ایالات او نورسیاسي - نظامي متحدین په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو هدفو د تحقق له پاره له یونیم لک رسمي او لسګونو زره غیر رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي . د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د افغانستان د یرغل له پیل څخه د دې مقالې تر لیکلو پورې د ایتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت (۲،۴۴۹) پوځیان وژل سوي دي، چې له هغو څخه یو زر و پینځه سوه یو اويا (۱،۵۷۱) کسه امریکایان دي . د ټپي سوو پوځیانو شمېر تر دې هم څو واره زیات دی . د بېلابېلو ایتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتیاوو له پاره دا لینک وګورئ :

<http://icasualties.org/oef/>

په خواشینۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معیوبو او معلولو افغانانو خو نه دقیق شمېر چاته مالوم دی؛ او نه څوک د یوې خاشې په اندازه، چورت په خرابوې

...

د دغه ناروا تېري له کبله پر زیاتېدونکو انساني تلفاتو سربېره ټولو ایتلافي هیوادو، په تېره بیا امریکا او انگلستان ته خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زیانونه هم رسېدلي دي . یوازې متحدو ایالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه میلیارده (۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلی دی . د امریکا د جنګي لګښتو د دقیقو شمېرو له پاره دا وپېښي وګورئ :

<http://costofwar.com/en/>

<http://www.fas.org/sqp/crs/natsec/RL33110.pdf>

په بلومبرګ خبرو کې د پیاوړي خبریال - ډېویډ ج . لینچ د شمېرنو له مخې، امریکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخیزو جګړو کې ټوله دوه تریلیونه یا دوه زره میلیارده (۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پېسې د هغه هیواد د نه اعشاریه اته شپېته (۹،۶۸) تریلیونه د ولټي پور، په سلو کې شلمه برخه ده . د نور مالومات له پاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لینک کې د ډ . ج . لینچ د علمي مقالې بشپړ تفصیل ولولئ :

<http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html>

په یو . ایس . ټو ډې (US TODAY) کې د ریچرډ وولف د رپوټ له مخې یوازې په ۲۰۱۱ ع کال کې د امریکا عسکري لګښتونه یو سل و اوولس (۱۱۷) میلیارډ ډالره اټکل سوي دي . نور تفصیل د دوی په وپېښي کې کتلاى سئ :

http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

په اوسني حالت کې د امریکایي پوځ د یوې میاشتي خرڅ درې اعشاریه شپږ (۳.۶) میلیارډ ډالره او د یوه امریکایي عسکر کلنی لګښت یو میلیون ډالره دی . دا حقیقت په دې اینټرنیټي پاڼو کې کتلاى سئ :

<http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen>

<http://www.digitaljournal.com/article/282238>

وکړي، چې تر زیاتو کوشنې وروسته بالاخره د امریکایانو د هغه لوی او پیاوړي دوښمن په وژلو بریالی سوه، چې د بیل کلینتن او جورج ډبلیو بوش حکومتونه یې په نیولو یا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنگ کې د امریکایي پوځیانو ډول ډول قربانی او ملامتوونکي جنگي لگښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم به ځایه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امریکایي لښکرو د بابلې او کمزوري روحیې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکړي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اورو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پایه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوښیو او بیا له هغه ځایه د حملې او غوټې له پاره کومې بلي خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امریکا کې د هغه پوځي، سیاسي او اقتصادي متحدین د هغه هیواد د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د بري له پاره دغه راز بدلون او بریاو ته ټینگ ضرورت لري؛ اما دا خبره باید هېره نه کوو، چې د بن لادن د وژني خبر به هیڅکله په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د تروریسم تر پلمې لاندې د امریکا او نورو متحدینو استعماري جگړه ختمه نه کړي. په دې استعماري جگړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه.

همدې مهمو دلایلو او عواملو ته په پام سره امریکایي ستراتیژستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتیژیکو سیمو کې د ډېرشو - څلوېښتو زرو پوځیانو په ځای پر ځای کولو سره همېشني چوڼی جوړي کړي. البته د امریکا سیاسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتیا پر مهال په چټکۍ سره دا شمېر نور هم زیات کړي. په داسې حال کې، چې گرده نړۍ د امریکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسایلو یا عسکرو لېږد را لېږد امریکایي واکمنانو ته هیڅ گران کار نه دی.

په عراق او افغانستان کې زیاتېدونکو پوځي خرڅونو دایتلافي هیوادو، په تېره بیا امریکا او انگلستان اقتصاد له داسې لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دی، چې اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو له پاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له کار و شړي؛ د ښوونځیو، روغتونو، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ د پوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړوي (په انگلستان کې یې د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه تر نهو زرو پونډو یانې تقریباً درې چنده پورې لوړ کړي دي)؛ د خلگو انساني او مدني حقوق محدودې؛ او په لسگونو نور استبدادي او ناوړه سیاستونه پرمخ بیايي.

د استعماري جگړې پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو، په تېره بیا امریکا او انگلستان کې د هري ورځې په تېرېدو له جنگ او وژنو سره د عامو خلگو مخالفتونه ډېرېږي. په امریکا او انگلستان کې واکمنه طبقه دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسې کښېښتلاي. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترگو نېهام دي. له دې امله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلگو د نظر اړولو له پاره په خپلې پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کې تغیر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژني اریانوونکي ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه برخه گڼل کېدای سي. د ایبټ آباد د عسکري ښارگوټي په یوه لویه درې پورېزه ودانۍ کې د هغه د استوگني ادعا له ورايه دا ثابتې وي، چې بن لادن د امریکایانو او پاکستانی جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی و. د بن لادن د وژلو خبر به مؤقتاد ټولې لوېدیځې نړۍ، په تېره بیا امریکا په عامه افکارو کې د اوباما د ادارې د جنگي، سیاسي او اقتصادي ناکامیو پر مخ پرده وغوروي؛ او هغه ته به د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د یوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملگري پوځي - استخباراتي کړۍ به په ویاړ او غرور سره ادعا

امريکايي چوني او د افغانستان د تجزيي کرغېر نه نخشه

زموږ وپښ او دراک هيوادوال ټول پوهيري، چي د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېرني او خطرناکي نخشي د عملي کېدو په حال کي دي. ښه به داوي، چي د دي تورو نخشو جزييات او نتيجي زموږ د تاريخي هيواد (گران افغانستان) د تجزيي دامريکايي نوښتگر - په هند کي د امريکا د پخواني سفير، د عراق له پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په اړه د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لوی او باوري سلاکار- رابرت ډيپن بلکويل په دوهمه شيطاني نخشه (Plan B) کي وگورو. مگر د بلکويل د دوهمي شيطاني نخشي د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث مخکي بده نه ده، چي د هغه د لومړي نخشي (Plan A) په باره کي هم څو ټکي بيان کو.

بلکويل د سپيني ماني، پښتاکان او سي. آی. اي. واکمنانو ته مشوره ورکوي، چي په افغانستان کي د امريکا لومړنۍ نخشي (Plan A) ياني د هوايي بمباريو، مخکښيو برېدو، د شپي تلابښيو، بندي کولو، خورونو، گواښونو، د کلو او کورو نرولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکړي.

سربېره پردې، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جگړې ملا ماتونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کي راز راز مخالفتو د امريکايانو روانه جگړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړي ده. له د امله بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کوي، چي د جگړې د گټلو له پاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غور وکړي.

د رابرت بلکويل د دوهمي نخشي مقصد دا دى، چي امريکايان بايد په افغانستان کي د خپلو پوځي ناکاميو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کي د خپلو اوږد مهاله گټو د تحقق له پاره

په افغانستان کي به د دي دايمي چوښيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالگرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کي د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق له پاره خپلو پرله پسې تلابنو ته دوام ورکړي، چي مخکي مو لنډه يادونه وکړه. امريکايي چوني په واقعيت کي په يوه غشي دوه ښانه ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلي مزدوري اداري بقا او بلې خوا ته د استعماري نخشو پر مخ بيول. ځکه پر عراق او لېبيا دامريکايي لښکرو يرغل په ډاگه ښيي، چي امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب له پاره نه، بلکي د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق له پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخواني ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسني ديکتاتور، معمر القذافي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالف وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخي القاعده، طالبان، تروريستم، مخدره مواد، د ډله ييزي وژني وسلې او داسي نوري خبري گرده هغه پلمې او افسانې دي، چي د استعماري جنگو د پيل کولو او غزولو له پاره په لوېديځو هيوادو کي د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاريري. حقيقت دا دى، چي امريکايي امپرياليزم د خپلو اوږدپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملگرتيا د دي ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کي مستقيم لاس درلود او تر اوسه يي لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرگونو پوځيانو او ميلياردونو ډالرو ضايع کول او په پای کي د همپښښيو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کي د امريکا د لويو استعماري لوبو د بريالي کولو له پاره يوازنی او اساسی شرط دى.

او نخشي سره سم د هيواد مركزي او شمالي سيمو ته پر شا سي؛ او هوري به خپل پخواني جوړ كړي لښكر كوتونه لا پسي پياوړي كړي .

په پخواني شمالي اتحاد كې د بېلابېلو بېلتون غوښتونكو خاينو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع كال په اگست كې لا دامريكا د استازو د جرگې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونكو او يوه ډيموكرات) سره د برلين په مرموزه غونډه كې د داسې بېلتون غوښتونكو پلانو پر مقدماتو خبرې كړي دي . پر دغو وطن پلورونكو سربرېره، د هيواد په شمال كې نوري ستمې ډلې ټپلې (افغانستانيان، خراسانيان او نور) هم له خدايه داسې باد او باران غواړي .

د بلكويل د دې شيطاني طرحې له مخې به امريكا او نورو استعماري قوتونه په پيل كې د پراخو پوځي، تخنيكي او اقتصادي كومكو په برابرولو سره، په شمال كې د تجزيه غوښتونكو خاينانو گوداگي حكومت، په ضمني ډول، په رسميت و پېژني . د

وخت په تېرېدو سره به دا ډيفكتو (de facto) بېلتون ورو ورو

ډېزوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توگه به زموږ د خپلواكۍ مينو پلرونو او نيكونو تاريخي ميراث د ۱۸۹۳ع كال په څېر يو پلا بيا پر دوو يا څو برخو و ويشل سي .

د شمال له مزدور حكومت څخه به تل تر تله په مركزي آسيا، چين، كسپين سيمه، شمالي ايران او نورو شاوخوا هيوادوكې د امريكايي استعمارگرانو د پخې سياسي او عسكري اډې په توگه كار اخيستل كېږي . كرار كرار به امريكايي استعمارگران د اژدهاوو په شان پر ټوله سيمه خپل كرغېرن سيوري واچوي؛ او د هرې ورځې په تېرېدو سره به د شاوخوا سيمي ټول هيوادونه د بلاوو په يوه خطرناکه ځاله واوري . بايد دا خبره هم هېره نه كوو، چې كه يو وار د دې ستر استعماري بنامار منگولي زموږ په خاوره او سيمه كې ښخي سوي، بيا يې نست كول يا پر شا تگ ته اړ ايستل بې خدايي معجزې په بله لاره ممكن نه برېښي . بې ځايه نده، چې نامتو فلسفي او

د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان تجزيې ته لاره هواره كړي . تر رابرت بلكويل مخكې د بالكان د تجزيې « قهرمان » او د افغانستان او پاکستان له پاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروك هم په دې لاره كې ځيني لمسونكي گامونه اخيستي وه؛ خو له نېكه مرغه چې دا منحوس او ناولي خوبونه يې له ځان سره گور ته يووړه . د ريچرډ هولبروك تر نابيره مړيني وروسته اوس د امريكا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنيو اړېكو د جرگه گي مشر او د افغانستان او پاکستان په چاروكې د اوباما د ادارې ډېر لوړ او ځواكمن استازي - سناتور جان كبري هم په دې لاره كې پرله پسې هڅې كوي (كوي) . مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندان عطاء او نورو جنگي ډلو ټپلو سره د هغه پټي او ښكاره كنني گرده د همدې استعماري نخشي د تحقق له پاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو داينسوولو په مقصد كېږي .

البته، د عسكري اډو سته والي د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه كولو لومړني او اساسي شرط دي . دا چې امريكايي چوني او د امريكايانو بېلتون غوښتونكي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشي په عملي كولو كې څنگه ونډه اخلي، هر خپلواك او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده . په لاندي كړبنو كې د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو روڼا اچوو .

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهېږي، چې امريكايانو له تېرو لسو كالو راهيسي د افغانستان په گوټ گوټ كې لويي او كوچني چوني جوړي كړي دي . د رابرت بلكويل د دوهمې نخشي پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا كېږي، چې د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيموكې ځاي پر ځاي سوي چوني به د مخكنې توطيې له مخې سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته پرېښوول سي؛ او په دې توگه به طالبان او نوري وسله والي ډلې، د خپل عسكري زور او ځواك په تناسب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واكمني په لاس كې واخلي . امريكايي پوځونه به له مخكنې پلان

عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غزبانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کې د ختیځ ځینو بېدو اولسو ته داسې خبرداری ورکوي :

غزبان را شیوه های ساحری است

تکيه جز بر خویشتن کردن کافری است

(لاهوری، کلیات : انسوی افلاک ۱۸۰).

البته، د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان به د خپلو وفادارو پاکستانی متحدینو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندې سیمو کې هم د خپل سیاسي نفوذ د پراخولو له پاره له هیڅ راز کوششونو ډډه ونه کړي . پاکستانی جنرالان به د افغانستان په پښتني سیمو کې د امریکایي اجندا د عملي کولو له پاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کې دا فرصت تر لاسه کړي، چې زموږ په تاریخي او سرلوري هیواد کې هم د اسلام او اسلامیت تر نامه لاندې د پاکستانی کشمیر د سردار عبدالقیوم خان او سردار سکندر حیات خان په څېر مزدورانو په گومارلو سره، گران افغانستان عملاً په دوهم پاکستانی کشمیر واړوي، چې ټولې پوځي، سیاسي او اقتصادي چارې به یې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي . په دې ترتیب به نه یوازې د افغانستان شمالي برخې، بلکې په جنوب او ختیځ کې ټولې پښتني سیمې هم د پاکستانی او امریکایي استعمار په خطرناکه لومه کې ښکېلې پاته سي .

زموږ گډ تاریخي کور (گران افغانستان) نن د امریکایانو د پوځي ادو تر کرغېرن سیروري لاندې د تجزیې له خطر سره مخامخ دی . موږ باید دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترگه و نه گورو . د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چې د استعمار د دې خایناڼه نخسې د شنډولو له پاره گرده په یوه وجود او یوه آواز د مبارزې په لیکو کې ودرېږو. خدای دي دا اندېښنې هیڅکله نه ریشتیا کوي؛ خو د پرنګې استعمار ظالمانه تجربو ته په کتنې سره باید د

امریکایي چونیو استعماري رول ته هم په بې غورۍ و نه گورو . د رابرت ډ . بلکویل د شوم پلان جزئیات په دې ویبپاڼو کې وگورئ :

<http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan>

<http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848>

په برلین کې د امریکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځینو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټې کتنې د تفصیل له پاره د افغان نومیالي لیکوال او سیاسي شننونکي - ډاکټر میر عبدالرحیم عزیز علمي مقاله په دغه لینک کې تر نظر تېره کړئ :

[http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion\[1\].pdf](http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf)

په افغانستان کې د امریکا د دایمي چونیو مخالفین او پلویان

د امریکایي ادو د جوړېدو ځینې پلویان په درواغو او بې انصافی سره ادعا کوي، چې زیاتره افغانان د امریکایي چونیو له جوړېدو او تداوم سره هیڅ ستونزه او مخالفت نه لري . له طالبانو او نور وسله والو مخالفینو پرته د یوازې د دوی په اصطلاح پخواني کمونیستان (خلفیان او پرچمیان) دي، چې په هیواد کې د امریکایانو له پوځي حضور سره مخالفت کيږي (کوي) . راسی په لاندې کرښو کې د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا یو څه غور او تأمل وکو .

که د یرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ریشتیا هم د دوی په اصطلاح یوازې د کمونیستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نیکونه د کمونیستي ایډیالوژۍ د بنسټ ایښوونکو (مارکس، انگلز، لنین او ځینو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونیستان وه؛ ځکه د دې خاوري

ريشتيا خو داده، چي د هيواد د مځنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نواميسو، ديني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غيرتمنو او مرنيو پلرو داسي وياړلۍ ميراث دۍ، چي په کمونستانو يا نورو سياسي ډلو تپلوهيڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امريکايي چونييو مخالفين په حقيقت کي هغه خپلواک، مېرني او سرلوري افغانان دي، چي نه يې پرون د سره پوځ موجوديت او بادارۍ ته غاړه ايښوده؛ او نه نن د امريکايي پوځ له حضور او دايمي اډو سره په هيڅ بڼه او هيڅ شکل موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنگيالي هم بايد د دې لاري يوازي تېکه داران ونه گڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مينه، ناموس ساتنه، غيږت، پر شانه تلنه، سرلوري، ستم او ستمگرو ته نه تسليمېدل، مېلمه پالنه او داسي نوري لوري ښېگڼي يوازي او يوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنگيالوپوري اړه نه لري. له امو تر اباسينه، له چتراله تر هراته ټول خپلواک، غيرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بيا سرلوري او خپلواکۍ بڅبونکي پښتانه په دې ستر ملي او وطني رسالت کي لو(لويه) او مهمه ونډه لري. د امريکايي تېري له پيل څخه تر اوسه د هيواد په گوټ گوټ کي پر يرغلگرو پوځو د افغان اوردو او پوليسود ځينو منسوبينو وژونکي گوزارونه د دې روښانه واقعيت ځيني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نيژدې لسوکالوکي د نړۍ له تر ټولو پياوړي ايتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله بڼي، چي زرو افغانان پردي مهاجمان او د هغوی مؤقتي يا دايمي چوني په هيڅ ډول نسي منلای. د ليکني په دې برخه کي بي گټي نه ده، چي د امريکايي چونييو د مخالفينو تر پېژندنې وروسته د هغو د سرسپارلومينانو، پلويانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډي خبري وکو.

تاريخ له ورايه بڼي، چي زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښنډلي؛ ويني يې توی کړي؛ سختۍ او کروانه يې گاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوري مېنه کي پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښي ايښوولو ځای نه دی ور کړی. له هڅمنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنگېزي او گورگاني مغولو، پرنگيانو، روسانو او ننيو ايتلافي فرعونانو پوري يې هر يرغلگر ځواک ته د سر په کاسه کي اوبه ورکړي دي؛ او په دې توگه يې گرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چي افغانستان د تاراگرو فاتحانو او يرغلگرو پوځو نېستځای او هديره ده.

د امريکايي چونييو د پلويانو دا ادعاسمه نه ده، چي خلقيان او پرچميان په افغانستان کي له پردو لښکرو او امريکايي چونييو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو عسکرو په زور د هغوی څورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بي اساسه ادعا د بطلان کرښه کاري. چا چي، پرون د غلامۍ او بندگۍ طوق په غاړه کي اچولۍ ؤ، نن نسي کولای په لکه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باټي وولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري څېري هر چا ته مالومي دي. د پارسي ژبي لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کي) په دې اړه څه ښه وايي:

به هر رنگی که خواهی جامه میپوش

من از طرز خرامت میشناسم

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد يا نور کسان هر ورو په دې ډله کي نه راځي. بېله شکه، په خلقيانو، پرچميانو او نورو سياسي سازمانوکي هم د داسي کسانو څرک لږ نه دۍ، چي په خپل پلرني ټاټوبي (گران افغانستان) کي د امريکايي استعمارگرانو وهمپشنينو ځالو ته زرونه نه ښه کيي. ښايي له ازله يې په وینه کي د خپلواکۍ او افغانيت تومنه گډه يې؛ يا ښايي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوري ژوند په خوند پوه سوي يې . . .

په افغانستان کې د امریکایي چوښو په جادو سوو مینانو، پلویانو او خواخوږو کې بېلابېلې جنګي، مافیایي او سیاسي ډلې شاملې دي، چې زه یې په عمومي توګه پر څو لویو ډلو وېشم :

- په لومړۍ ډله کې هغه کسان راځي، چې د ۲۰۰۱ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکایي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته . ټول افغانان دابېگل سوي جنایتکاران، وړانکاران، غله او خاینان ډېر بڼه پېژني : کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل ، عطاء خېل، مجددي خېل، گیلاني خېل، شېرزی خېل او داسې نور . ټول جهان ته مالومه ده، چې د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه حده په ایتلافي عسکرو او امریکایي چوښو پوري تړلی دی . زه باور لرم، که د امریکایي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټپلو خونړی سیوری نه یې، زموږ درېدلې او کرېدلې خلګ به په یوه ورځ کې د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پرورو ډک کړي . پښتانه وايي : مخکه هغه سوځي، چې اور پر بل یې (وي) . د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سیوري لاندې په جګو ارګو او پرتمنیو مانیو کې ناست مزدوران زموږ د ویرجنو او غمړلو خلګو په حال څه خبر دي!

- د تنظیمي ډلو د مشرانو او قومندانو تر څنګ د ستمی ډلو مشران، فعالان او نور څیره خواره به ولي په سرلوري افغانستان کې د امریکایي چوښو د سته والي او تداوم پلوي نه کېي(کوي)؟ مګر دا خاین عناصر همدا اوس د امریکایي توپ و ټانک، پیسو او نعمتو له برکته د ټول افغانستان دپاچهۍ پرګدی ناست نه دي؟

که څوکرزي ډوله پښتانه ګیډران او ټپوسان له حسابو و باسو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسي د ستمی ډلو ټپلو مشران او استاري د پښتنو د وینو او اوښکو په بیه، پر افغانستان حکومت نه کېي؟

ایا ایتلافي لښکرو په تېرو لسوکالو کې دقیقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه یې لا نه کېي، چې پلورل سوو ستمی ډلو ټپلو(خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو) یې له کلو کلو راهیسي خوبونه لېده؟

خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمارخپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه بڼه پوه کړي، چې امریکایي چوڼۍ به په راتلونکي کې هم د دیورنډ د لعنتي کرښې د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بی ایمانه ستمی بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کېي .

- په بله ډله کې هغه کسان راځي، چې د امریکایي یرغل په دوران کې د ټیکنوکراتانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کې د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي . دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاڅه اړیکې لري . د دوی اساسي رسالت دادی، چې د حرفه یي جنایتکارو، تبهکارو او غلو ادارې ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي . له دې ډول پاراشوت سووکسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او داسې نورو پر چوکیو ناست دي . ځیني یې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندگیو او بی کفایتیو وروسته بیرته په امریکا، کاناډا، اروپا او استرالیا کې د خواښي کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور یې لا تر اوسه له راز راز فضیحتو او شرمندگیو سره خپلو حملو او غوتو ته دوام ورکوي . اشرف غني خېل، ارسلاخېل، احدی خېل، جلالی خېل، رهین خېل، امین فرهنگ خېل، زلمی رسول

خېل، سپنناخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامین خېل او په لسگونو نور پاراشوت سوي کسان، گرده په دې ډله کې راځي .

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېر دې ټولوتش په نامه ټيکنوکراتانو حيات و ممت هم په امريکايي عسکرو او جنگي ډلو ټېلوپوري ترلئ دئ . دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چې که نن امريکايي عساکرکډه بارکري، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کې ونه ويني . له همدې کبله زه د دې بناغلو او نازولو له پاره د « کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم . همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کې په کار، سوداگرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي . دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چې کرايه سوي ټيکنوکراتان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کې ژوندکوي؛ ځکه د گردو په دې حقيقت ښه سد رسيري، چې په افغانستان کې دا گرم تنورونه تر ډېره گرم نه پاتيري، بايد له موقع څخه گټه واخلي او ژر تر ژره خپلې ټکۍ پخې کړي . هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنگارنگ نعمتونه په چارښاخو باديري . تر څو چې لوبه نه يي(وي) ختمه سوي، بايد د لمسيانو او کروسويانو له پاره هم تايې او ذخيړې برابرې کړي .

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې پرون د روسانو په غلامۍ کې ولاړ وه؛ د زره له پاسه يي دسوسياليزم او کمونيزم نارې وهلي؛ خو نن د خپل مزدور طبيعت، بي ايمانۍ او بي مسلکۍ پر اساس په ډېر وياړ د يرغلگرو پوځو او د هغو د جنايتکارو مزدورانو په چوپړ کې ولاړ دي؛ د ديموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابري او داسې نورو تش په نامه استعماري پروژو ستايني کي(کوي) . دا خلگ د پت، غرور، ايمان، خپلواکۍ او افغانيت په نامه هيڅ شی نه

پېژني . هغه څه چې پېژني پيسې، جايدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه بي ځايه نه ده، چې تل يې د خپلو ناولو او ناروا امتيازاتو د خوندي ساتلو له پاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولي کړي دي . هو! په دې نامردانو کې داسې کسان هم سته، چې پر ظاهرخان، داوود خان، تره کې او امين سربرېه يې له خپل گوندي او ايډيالوژيکي ملگري - ډاکټر نجيب سره هم لوی خيانت وکړ . البته دا هم له امکانه ليري نه ده، چې اوس هم دخپل سياسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمين په هيله له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره په پټه لاس ولري . شک نسته، چې د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطيه گرو څخه بالکل بېل دئ، چې د افغاني غرور، ملي احساس او هيوادپالني په ساتلو سره ځان او بچيانو ته د يوې گولې حلالي ډوډۍ گټوله پاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کي(کوي) .

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې د سره پوځ او د هغو د مزدورانو د واکمنۍ پر مهال به يې د افغانستان داشغال چيغي وهلي؛ په هيواد کې دننه او بهر به يې د اشغالگرانو او مزدورانو د جنايتو کيسې کولې؛ خو نن چې د روسي يرغلگرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنايتونه ويني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي، نه د يرغلگرو لښکرو د وحشيانه جنايتو او نه هم د هغو په وړاندي د جهاد او مقاومت . له ورايه مالوميري، چې د زياترو خولې له اوبو ډکې دي . د غوري گولې او امتيازاتو له اسبته يې ځانونه ناگاره اچولي دي . ځيني ځيني خو يې لا د کابل په اداره کې د څه تر لاسه کولو په هيله د روانو خواشينونکو پېښو ټوله پره يوازي پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ور غورځي(غورځوي)

لکه څنکه چې پرچميانو او خلقيانو روسي استعمار ته د انترناسيوناليزم، بين المللي دوستۍ او پيوستون نوم ورکاوه، د دې ډلې پلويان هم امريکايي استعمار ته د دوستۍ،

ترقی او پرمختګ نوم ورکوي . دوی وايي : پرېږدئ، چې امریکایان افغانانو ته د سرکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابریکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختیایي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختګ را ولي . . .

زما په عقیده دا خلګ ګرده د چپي خوا ورته ناست دي . که له اوسنیو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختګ او ترقي غم وای، څه کم دو اتیا کاله مخکي به يې د امان الله خان ملي او مترقي رژیم په خپلو خاینانه توطیو نه نراوه . تاریخي خبري به پرېږدو. د سترګو لیدلي حال ته به راسو. کله چې د خلق او پرچم د واکمنی پر مهال زموږ د بېوزلي او وروسته پاته هیواد مکتبونه، کلینیکونه، فابریکي، سرکونه، پلونه او نوري دولتي ودانی په بمو، مینواو نوروچاودونکو موادو الوزول کېدې، ایا په نړی کي داسي څوک نه ؤ، چې دغو وړانکارو ډلو ټپلو ته د ترقي، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟!

ایاهغه وخت، چې د بنوونځیو معلمان او شاگردان، د پوهنتونو استادان، ډاکتران، انجینران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستی او پرمختګ مدعیان د پیل په غور کي بیده وه؟! تاسي يې منئ که یا، زما په خیال خو د افغانستان په معاصر تاریخ کي ټولي بدمرغی د دې مکرجنو بشردوستانو په مستقیمه لارښوونه او دستور سوي دي او تر اوسه هم کيږي .

هیڅ هوبنیار او پرسد افغان د سرک، پله، بنوونځي، پوهنتون، روغتون، فابریکي او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دی؛ خو پوښتنه دا ده، چې «متمدنو» او «بشر دوستو» امریکایانو په تېرو لسوکالو کي د زرګونو افغانانو، خاصناً مظلومو پښتنو د وینو تویولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابریکي، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژي جوړي کړي دي، چې تر دې وروسته به نوري هم جوړکي (کړي)؟ په استعماري ادبیاتو کي دا راز اوتي بوتې خورا ډېري تکرار سوي دي . انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېریو د توجیه له پاره ادعا کوله، چې د ترقي او پرمختګ له

نښو نښانو سره يې د خلګو د آشنا کولو په مقصد هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي . انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چې انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنگي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغی له غمه مړه وه!

واقعیت دا دی، چې د امریکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان یاد غربي نړی د دوه مخي (بشري او استعماري) رول د توپیر کولو وس نه لري؛ یا د څه څڅېدو په سوب (سبب) پر هر څه سترګي پټوي؛ که نه نو په دې روښانه او ساده حقیقت خو د مکتب کوچنیان هم پوهيږي، چې استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هیواد کي د یوه بام او دوو هواوو سیاست چلبي (چلوي)؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډیموکراتیک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او مخکنی بمباری، د ودانوکلو او شنو باغو هوارول، د شپي تلابنې، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني او تعذیبونه، د دیني عقایدو او کلتوري ارزښتوسپکاوی؛ د ډیموکراسی پر ځای د جنایتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غولونه؛ د قانونیت پر ځای د زور او وسلې واکمني؛ او د پرمختګ پر ځای لوره، بې کوري او بېکاري .

هیڅوک د لوېدیځو هیوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونیت، برابرې، روښانفکری، علم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګي نسي پټولای؛ خو کشکي د دې هیوادو سیاسي او عسکري واکمنانو دا ارزښتناک حقوق، ازادی او انساني پرمختګونه د نړی پر نورو بېوزلو او اسکرېلو ولسو هم لورولای!

د امریکا په سیاستو کي د یوه بام او دوو هواوو د اثبات له پاره دلته د یوه ژوندي مثال یادونه بی ګټي نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښایي په یاد وي، چې د امریکا متحدو ایالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکری کي د پانم هوايي شرکت د یو سلو دري (۱۰۳) لمبر الوتتي د لوېدو پړه پر لېبیا واچوله . دا چې په دې خواشینوونکي پېښه

کي د وړيا تېلو د تر لاسه کولو او يوه بل کرزي، فهيم يا عبدالله د کښېنولو له پاره د هيڅ راز انسان وژونکو وسلو له کار اخيستنې ډډه نه کوي .

د يوه بام او دوو هواوو دې ناولي شکل ته وگورئ : په تونس، مصر، يمن او بحرين کي د امريکا د مزدورو رژيمو له خوا د خلگو پر کاملاً سوله ييزو مظاهرو او اعتراضو د ماشينگنو سرې گولي و اورول سوي، اما سره له هغه هم په سپينه ماني او نورو اورپايي مرکزوکي د قدرت واکدارانو له اعتراض کونکو څخه غوښتنه کوله، چي هيڅکله زور زياتي او غيرقانوني عکس العملونو ته لاس وا نچوي . د دې پر خلاف په لېبيا کي د رژيم وسله وال مخالفين له همغي لومړۍ ورځي څخه پر شا و ټکول سوه، چي د زور، خشونت او خونرييو بریدو له لاري د هيواد په بېلابېلو ښارو کي د قذافي واکمني دري وري کړي . په دې يې هم زړه سور نسو، څه کم دوي مياشتي مخکي يې د ملکي کسانو د ژغورني په درواغجنه پلمه انسان وژونکي پوځي برېدونه هم پيل کړه، چي دا دئ تر اوسه ادامه لري . ټول جهان گوري، چي امريکايان او ملگري يې د نورو مستبدواو فاسدو عربي هيوادو پر خلاف، په لېبيا کي د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونرييو برېدو ملاتړ کيي (کوي) . نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سياسي واک ته رسبي(رسوي) سبا بيرته همدا وسله والي ډلي په دې يا هغه نامه په وينو لري؛ په محبسو کي يې اچوي؛ او د خدای تعالی ټوله مخکې پر سره کيي . د فريدم فايتز ټروريسټ، کمونيست، مسلمان او داسي نورو ټاپي هيڅکله د دوی له لاسه نه وزي .

بشري حقوق، ډيموکراسي او انساني پرمختگ ټول داسي مفاهيم دي، چي هيڅوک يې په نړۍ کي له گټي او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم له پاره انساني لارو چارو ته اړتيا ده. دکروز توغندييو، بي ۵۲، مېراژ او ايف ۱۸ الوتکو په زور د داسي بدلونو راوستلو ته بي فرعوني تکبر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وگورو، چي د بشري حقوقو،

کي ريشتيا هم د لېبيايي حکومت لاس و څنگه، زموږ د څېړني موضوع نه ده. امريکايي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوگوانسو وروسته د لېبيا له دولت څخه يو اعشاريه پينځه (۵،۱) ميليارډ ډالره تاوان واخيست، چي له هغو څخه پينځه سوه څلور (۵۰۴) ميليون ډالره پر دوه سوه دروڅلوپښت مساپرو او شپاړسو (۱۶) کسو عملي و وپشل سوه؛ او پاته پېسي د امريکايي مقاماتو له ادعا سره سم د لېبيايي تروريزم د نورو قربانيانو او متضررينو د تاوان په نامه بېلي سوي . په دې اړه دا وېبپاڼي کتلاى سئ :

<http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer->
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول گورو، چي د امريکا دولت له لېبيا څخه د هر مساپر او عملي په بدل کي څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالر واخيسته؛ خو نن همدا امريکا په خپلو وحشيانه بمباريو سره زموږ بي گونا افغانان په وينو لري؛ کور اوکھول يې تباہ کيي(کوي)؛ خو سره له هغه هم تر يوه عالم شواخونو وروسته د شهيدانو بېوزلوکورنييو ته تر يولک افغانينو يا دوو زرو (۲۰۰۰) ډالرو يوه تنگه زياته نه ورکيي . زه نه پوهېږم دا کوم انسانيت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چي د منځني ختيځ په روانو سياسي پاڅونوکي د غريبانو د يوه بام او دوو هواوو سياست يو بل مثال وړاندي کړو. نړۍ والو ټولو وليده او لا گوري، چي امريکا او ځينو نورو لوېديځو دولتو په تونس، مصر، بحرين، اردن، يمن، مراکش او سعودي عربستان کي نه يوازي د خپلو مزدورو رژيمو پر خلاف په هيڅ سياسي اونظامي اقدام لاس پوري نه کړ، بلکي پاڅون کونکو ته يې د سوله ييزو مظاهرو، روغي جوړي او ځينو کازميټکو سياسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لېبيا

څڅېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوتونه پاکوي .
 لعنت دي يې پر داسې بې پټه ، بې غروره اوسرابنو انسانانو!
 - د امريکايي يرغل په درشل کې د خوشبينانو او ساده گانو يوه بله ډله هم تر سترگو کېده، چې په افغانستان کې يې د سولې، امنيت او اقتصادي پرمختگ په راوستلو کې پر امريکايي لښکرو خورا لوی حساب کاوه . دې بېچاره گانو تصور کاوه، چې امريکا او ملگري به يې د سترگو په رپ کې له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانگ يا سينگاپور جوړ کي؛ اما خبر نه وه، چې امريکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند، ترقي او پرمختگ له پاره نه دي راغلي . له نېکه مرغه دې خوش باورو هيوادوالوپه تېرو لسو کالو کې د ايتلافي پوځو، په تېره بيا امريکايانو د خونړي ریکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هيلود بطلان کرښه ايستلې ده .

د امريکايي چوښيو نني پلويان : د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستاينونکي

لکه څنگه چې مخکې هم اشاره وسوه داشغال مزدورانو د امريکايي يرغل له همغې لومړۍ ورځې څخه زموږ ساده او خوش باوره خلگو ته د جنت وعدي ورکولې؛ خو د جگړې اورونه، ويني، اوبنکي، جنازې، د خونديو او مندو تور پورني، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنيو وړاني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زياتي، د دولتي او شخصي جايدادو برالا چور، د ترياکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کې بې ساري ترقي او پرمختگ ټول په واقعيت کې هغه څه دي، چې د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کرېدلو خلگو ته ورکړل سوه .
 هو! د امريکايي لښکرو له برکته دې هيواد ته څه «سره او زرغونه» باغونه هم راغله؛ اماپه خواشيني سره، چې زموږ عامو افغانانو ته يې څه حاصل او گټه و نه رسېده؛ او بايد هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا سره او زرغونه باغونه ؛ دا ښار گوتي اوکوټياني، دا بانکونه او فابريکې، دا عمارتونه او شرکتونه له لويه سره د کرزيانو،

ډيموکراسۍ او پرمختگ امريکايي ستايل د افغانستان، عراق او سوماليا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لېبيا کې څه گلان کړي؟!
 سر بېره پردې مثالو، ايا د بې گونا افغانانو وژني، د جنايتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ، په هيواد کې زور زياتي، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصيبتونه ټول د امريکايانو او نورو لوبډيو هيوادو د يوه بام او دوو هواوو سياست نه ثابتوي؟

ځيني کسان سره له دې چې د کرزي د حکومت له فساد او خيانتونه سره ملگري نه کيي، خو د امريکايي لښکرو دايمي حضور د هيواد د ژغورني له پاره تر ټولو لو(لويه) اړتيا گڼي . ايا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امريکايي پوځو يرغل او د هغو د همېشنيو اډو موجوديت پر ځای وپولو؛ خو دکرزي له فاسد او مزدور رژيم سره مخالفت ولرو؟ د امريکايي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلويان بايد دکرزي د مافيايي حکومت خيانتونه، ټگي برگی او بې کفايتي هم په ورين تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي .

که چيري امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په تېرو لسوکالو کې سوله او امنيت راوستی وای؛ خلگو ته يې کار او روزگار برابر کړی وای؛ او له جنگ خپلو افغانانو سره يې ددې وړان کور په جوړولو کې ريښتيني مرسته کړې وای، ښايي خلگو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړی؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي .

زما په قاصر نظر خو د امريکايي چوښيو د ټولو سيله کوونکو لاسونه په يوه ډول د ډولو د استعمارگرانو و جېبو ته لاره لري . هره ډله يا ډلگي په يوه يا بله بڼه د استعمارگرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کې ښکاره او پټي گټي لري . ډېر مي وليده، چې پرون يې د ملي فکر او ملي ايډيالوژۍ باټي ويشتي؛ خو نن د څه

دا يوازي د يوه كال خبره ده . که د جگړې معيوبين، معلولين او ټپيان هم ورسره ملگري کړئ؛ او بيا يې په لسو کي ضرب کړئ، په پوره يقين سره به تر سلگونو زرو پوري ورسيري . په دې ډول گورو، چي ايتلافي عسکرو زموږ غمزلو او دردمنو خلگوته له وينو، اوبنکو، بربادۍ او ناميندۍ پرته بل څه نه دي راوري .

د امريکايانو تر سترگو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه يوازي زموږ کړېدلي افغانان، بلکي د نړۍ خلگ هم گرده خبر دي . تاسي د بي بي سي دا خبر ولولئ، چي په لوستلو يې هر غيرتمن افغان د افغانيت له نامه خواتوري کيري .

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm>

که په هيواد کي دننه دکار او روزگار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چي د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ايران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغيزستان، هند او نورو پردو هيوادوکي د منت او سنت شپې او ورځي تېري کړي .

دا خبره هم لمر غوندي روښانه ده، چي د ترياکو توليد او سوداگري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امريکايانو او مزدور رژيم په واکمنۍ کي څو ځله زياته سوي ده . که يې نه منئ په دغو معتبرو ويبپاڼوکي د مستندو ارقامو په لوستلو سره وگورئ، چي واقعيتونه څه دي؟

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm>

<http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001>

که په دې حقيقت نه پوهېږئ، چي ولي د امريکايانو او نورو يرغلگرو پوځو تر راتگ وروسته، په افغانستان کي د ترياکو د توليد او سوداگري لمن دونه پراخه سوي ده، د سترگه ور تحليلگر - جان ک کولي « نامقدس جنگونه » کتاب وگورئ . کولي

فهم خيلو، رباني خيلو، خليلي خيلو، محقق خيلو، سياف خيلو، قانوني خيلو، عبدالله خيلو، دوستميانو او داسي نورو « پريشتو » په نصيب کي ليکل سوي وه .

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېماني او دې غمزلې ولس څخه د بخښني غوښتلوپر ځای نن د امريکايانو د دايمي چونښو په ستاينه نه مريږي . پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتگ ته خوشالي او اتنونه کول، نن بيا تر گرده چيغي او نارې وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه وي، پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي . . .

د اشغالگرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصي، چي سلگونو زرو بهرنيو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه؟

ايا دې هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟

د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟

خلگو ته يې کار او روزگار برابر کړ؟

د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداگري يې ودروله، که يې بله معجزه ښکاره کړه؟

زه فکر نه کوم، چي يرغلگرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دي په تېرو لسوکالو کي له خپلو بي سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ بېوزلو خلگو له پاره څه لويه شهکاري او بهادري کړي يې . په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره څرگند دئ . د ملگرو ملتو د شمېرو له مخي يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يواويا (۲۷۷۱) ته ورسېد، چي د ۲۰۰۹ ع کال په پرتله په سلو کي پينځلس (۱۵) زياتوالي ښيي . په دې اړه د بشپړ مالومات له پاره دارپوټ وگورئ :

<http://www.presstv.ir/detail/168978.html>

پرمختګ او بشردوستی په دې ستر رسالت کې له امریکایانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوی؟!

امریکايي چونی او د سولي بی خایه هیله

سوله او امنیت زموږ د ویرژلي او غملرلي هیواد تر ټولو لومړی او اساسي اړتیا ده؛ خو ایتلافي لښکر او امریکايي چوني هیڅکله د رتېدلو افغانانو د دې ستري انساني هیلې په تر سره کېدو کې چندان مرسته نسي کولای. د تېرو لسو کالو کاري ریکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دی. ایا امریکایانو او د هغو متحدینو ته په تېرو لسو کالو کې دا حقیقت نه ښکارېده، چې افغانستان ته ناامني او بی ثباتي له کومه خایه راځي؛ او د هغې د مخنیوي له پاره باید له څه عسکري، سیاسي او اقتصادي ستراتیژۍ څخه کار واخلي؟

کوچنیان هم په دې پوهېږي، چې طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته وسلې او درستی له اسمانه، نه را لوبېږي. سي. آی. ای. او د ایتلافي هیوادو استخباراتي شبکې تر مور او تاسوپه دې واقعیت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندې د امریکایانو او مؤتلفه قوتونو اوسنی دریځ له دوو حالتو څخه وتلی نه دی:

- امریکایان او ور سره پوځونه د خپلو ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد، په لوی لاس هغو دولتو، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته څه نه وایي، چې تر ګرده د سولي او امنیت په ټینګښت کې خاشې ماتېي (ماتوي). پاکستانی مقاماتو ته د میلیاردو ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتیژۍ یوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستانی اتومي وسلو د خوندي ساتلو، په افغانستان، هند، چین او ایران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلي

په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. ای. د مهم او مرکزي رول په اړه مهمې او ارزښتناکې خبرې لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په یوه برخه کې یادونه کړې ده، چې سي. آی. ای. د جنګو د تمویل، د دوښمن جنګي روحيې د نست کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملیاتو د توجیه کولو په مقصد تل د نشه یي مواد پر کښت او کاروبار ټینګار کړی دی (کولي ۵). سي. آی. ای. پرون هم دا کار کاوه، نن یې هم کوي؛ او سبا به یې هم پرېږدي.

ایا په تقریباً لسو کالو کې د دونه جګړو، وینو توییدو او تباهیيو په بدل کې د څو بی کیفیتې دولتي ودانیو یا یو و نیم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟

که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلونو کې وروکې د بري او نېکنامۍ څه خاصه ښه ښانه نه لېدله کیږي، نو د عسکري اډو تداوم به یې څه توره وکي؟

سوله او امنیت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونیسي؟ خلګو ته به کار او روزگار برابر کړي؟ د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې به مرسته وکي؟ او که به له دې پرته څه بله معجزه ښکاره کي؟

لس کاله د یوه شخص، سازمان او حکومت د ازموینت له پاره تر اړتیا زیات وخت دی. زه د امریکايي چونیو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چې د امنیت، دیموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګیانو په تېرو لسو کالو کې څه وکړه، چې تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که یې ستاسي له درواغجنو او غولونکو ادعاوو سره سم گل گلزار جوړ کړی یې (وي)، بیا نو تاسي ښاغلي ولي په اروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا کې ناست یاست؟ ولي د ترقۍ،

خوا په هغه هیواد او شاوخوا سیمه کې د چینانو (چینایانو) د جیوسټراتیژیک او جیوایکنومیک پرمختګ د شنډولو له پاره، پاکستانی خاوري ته په ټینګه اړتیا لري . البته، پاکستانی جنرالان په سیاسي، اقتصادي او سټراتیژیکي برخو کې چین ته د لا نیژدې کېدو او په هیواد کې د اسلامي جنګیالیو د لا پیاوړي کولو او ملاتړولو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امریکایي چارواکو پر سیاسي، اقتصادي او سټراتیژیکو کړنلارو ژوره اغېزه بندې . دا دئ ګورو، چې امریکایان او متحدین یې خپلو خورمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ایږدي .

- د وسله وال مقاومت خپل یا مخنیوی په ریشتیا هم د امریکا او نورو ایتلافي ځواکو تر وس وتلي خبره ده .

اما شواهد او قراین بنیې، چې امریکایان په سیمه کې د خپل پوځي حضور د دایمي کولو له پاره قصداً اوبه خروي ؛ ځکه په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سیاسي جوړجاړی، د سولې او امنیت ټینګښت او د یوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ایتلافي عسکرو د موجودیت اړتیا ایسته کېي(کوي) .

د امریکایي پوځو له خوا دکلیوالو افغانانو د ودانو کلو، شنو باغو او نورو شتمنیو وړانول هم د دې استعماري پروژې یوه بله برخه ګڼل کېږي . همدا اوس د امریکایي لښکرو له خوا په لوی لاس د کلیوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کېږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر خلاف یې په کورو او ماجتو کې تلابنې کېږي . زما په نظر د دې سټراتیژۍ مانا یوازي دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او خښمېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کې د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي . د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله لیرې نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو برېدونو او پرمختیاوو کې هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ .

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتو کې د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کې د سولې او امنیت له را وستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟

په لومړي حالت کې امریکایانو او ملګرو په خپله له غلو سره د جوال خوله نیولې ده . قصداً د سولې او ثبات په راوستو کې خاشي ماتېي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم له پاره پلمې تراشي . په دوهم حالت کې لکه څنګه چې ګورو، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري . په داسې شرایطو کې نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوني مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همپشنیو عسکري اډو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دريځونه دي . پاکستان د « سیتو» او « سینتو» له زمانې څخه تر اوسه پوري په سیمه کې د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري سټراتیژیک ملګری دئ . له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګې پټې نسي، انګرېزانو پاکستان د هند د نیمې وچې د وپشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کې د خپل دایمي حضور د یوې باوري اډې په توګه، جوړ کړی دئ . د اسراییلو ټپل سوی دولت هم د سیمې په تعبیر سره ، د همدې استعماري مقاصدو له پاره کار کېي(کوي).

د امریکایي یرغل او امریکایي چوښیو پلویان په تېرو لسو کالو کې خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي سټراتیژیستان په پاکستان کې د خپلو

اوردو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو گڼو له امله د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکوي .

اسامه بن لادن د پاکستان له اوردو ژبي ورځپاڼي (امت) سره په خپله اوردو مرکه کي يادونه کړې وه، چي د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زرونه تېپري . دی زياتوي : « خدای مکره، که سخت حالات راسي، مور به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان مور ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دی . مور د جهاد خلگ يو، نو ځکه د پاکستان د دفاع له پاره جنگېدل، مور ته تر ټولو غوره جهاد برېښي . البته، مور ته دا خبره ارزښت نه لري، چي د پاکستان واک د چا په لاس کي دی . . . » د دې مرکي نور تفصيل دلته ولولئ :

<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697>

د بن لادن دا بيان په ډاگه بڼي، چي آی . ايس . آی . او القاعده نه بېلېدونکي ياران دي . بايد هم نه بېلېدونکي وي . هغه څوک چي د يوه پردي ملک له پاره سر او ويني بندي، په واقعيت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکي مينه لري . که امريکا د پاکستان له ياری او انديوالی څخه لاس نه اخلي، ايا د القاعدې له ياری څخه لاس اخیستلای سي؟ دا د منطقو يوه ساده او اسانه فرضيه ده . لوی او کوچنی گرده په پوهېري . همدا اوس په لېبيا کي د القاعدې له ځينو جنگياليو سره د امريکا او نورو لوېديځو هيوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېرم، دامريکايي اډو بېلابېل پلويان د امريکايانو په ستايلو او د پاکستانيانو په غندلو څه تر لاسه کيي؟ بايد په دې واقعيت ځانونه پوه کو، چي د ټولو فتنو او خباثنو اصلي موری څوک دی؟

د امريکايي چوښيو د تداوم ډېری پلويان وايي، که امريکايي پوځونه نه يي (وي)، نو په افغانستان کي به يو پلا بيا د ۱۹۹۲ع کال دکورنيو جگړو په شان د وینو والي وبهېري؛ د خلگو پر نواميسو به تېری وسي؛ دا نيم ودان، نيم کنډواله ښارونه به بيا د بېلابېلو جنگي ډلو د سياسي اقتدار په ليونيو لوبوکي له خاورو سره خاوري سي؛ او داسي نوري اندېښنې، چي فهرست يي خورا اورد دی .

زه د يوه داغدار افغان په توگه ، چي د کابل په تنظيمي جگړوکي مي د پښتونوالي په گونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابليانو په شان مي پلرنی کور په توغديو نړول سوی، د کابل ښار په خونړيو او زړه لړزونکو پېښو ډېر ښه خبر يم . لوی څښتن دي هغه توري او خونړی ورځي د نړی پر هيڅ ملت نه راولي . له دې سوبه (سببه)، فکر نه کوم هيڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظيمي جگړو د تکرار خطر ته په سپکه سترگه وگوري . مور ټول افغانان بايد په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنگو د مخنيوي له پاره په گډه کار او مبارزه وکو. اما په هيواد کي د امريکايي عسکرو همېښنی چونی د دغه راز ستري غميزي د مخنيوي معقول او منطقي حل نه دی؛ ځکه امريکايانو د کابل وحشتناکو تنظيمي جگړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کي مسوليت لاره، چي د داسي جهني او شيطاني جنايتو مسببن نری والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سياسي واک څخه يي لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پيسو او تورو معاملو پوښتنه يي وکړي؛ او په دې توگه د کرېدلو افغانانو له زرو هغه اندېښنه مخکي له مخکي ليري کړي ، چي نن يي د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو له پاره د يوې مهمي او ظاهراً مؤجه پلمې په توگه استعمال يي .

زه د امريکا د لښکرکوټو له درنو او محترم پلويانو څخه پوښتنه کوم، چي په داسي شرايطو او حالاتو کي نو د کابل د وحشتناکو جگړو د تکرار مسوليت د چا په غاړه دی؟

چې ريښتيني روښانفکران، ملي او هيوادپال شخصيتونه او خپلواکي غوښتونکي خلگ د استعمارگرانو دانسانې ضد نخشو په عملي کولو کې هېڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کي، امريکا او نورو ايتلافي دولتونه هېڅکله دا همېشني ملگري يا گټوره ستراتيژيکه پانگه له لاسه نه باسي .

که امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په افغانستان کې د جگړې او وړانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلگو ته يې کار او روزگار برابر کړی وای؛ او د يوه ريښتيني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته يې د اسانتياوو برابرولو له لارې د روانو شخړو او ناخوالو مخه نيولې وای، بيا به هېڅکله د تنظيمي جگړو او نورو غميزو د تکرار بېره او اندېښنه نه پاتېده . جنگ خپلواغانانو به د هيواد په تېر دو دېرش کلن تاريخ، په تېره بيا تنظيمي جنگوکي د خپلو بدو ورځو او خونړيو پېښو په وړ يادولو سره د ايتلافي عسکرو د بېرته ستنېدو له امله د زړه له کومې خواشيني کولای؛ خو نن هر څوک گوري، چې له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنگي او مافيايي ډلو پرته ټول رېږدلي افغان اولس په بې صبرۍ سره د يرغلگرو لښکرو د وتلو شپې او ورځې شمېري . دليل يې هم لمر غوندي روښانه دی : له يوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاريخ تر ټولو خطرناک جنايتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدين د امريکايانو او نورو اشغالگرو تر وزرو لاندي د واک پرگدۍ ناست دي؛ وسلې، پيسې او سړي لري؛ او له بلې خوا هېچا د دې رنځېدلو خلگو د ارامۍ او سوکالۍ له پاره په ريښتيا کار و نه کړ .

زموږ مظلوم خلگ هره ورځ د هيواد په گوټ گوټ کې د ۱۹۹۲ع کال تر تنظيمي جگړو وحشتناکي غميزي گوري . د کونړو، شينوارو، عزيز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزگان، هيلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسگونو نورو سيمو تراژيدۍ په څه لحاظ تر پخوانيو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟

ايا همدې يرغلگرو لښکرو د تېرو لسو کالو په بهير کې د هيواد بېلابېلو جنگي او مافيايي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره په لوی لاس د کابل د وحشتناکي فاجعي تکرار ته لاره نه ده هواره کړې؟

که امريکايانو او نورو ايتلافي ځواکو ريشيتا هم له تنظيمي ايله جاريانو او نورو خاينو عناصرو څخه د افغانانو د ژغورني مينه لرلای، له لويه سره به يې دې بې مسوليتۍ جنگي ډلو ټپلو ته د انسان وژني او تباھۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځيانو، ايراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نيولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې مرسته کړې وای .

په خواشيني سره امريکايي استعمارگرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا ورواړوله؛ او افغانستان يې د گاونډيانو او کورنيو لېوانو وځولو ته ور وغورځاوه . ښه! تېر پر تېر هېر پر هېر . راسی د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبرکي د امريکايانو تر پوځي يرغل وروسته شرايط او حالات په پام کې ونيسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوليت مستقيماً د امريکايي واکمنانو پر اوږو پروت دی . مور او تاسو ټولو ته مالومه ده، چې له څه کم لسو کالو راهيسي يې د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسوکي اخيستي دي . دا وار يې بيا ولي څه ونکره؟!

واقعيت دا دی، چې دکابل په تنظيمي جگړو کې نغښتي جنايتکاري او وړانکارې ډلي ټپلي د اوسنيو يرغلگرو لښکرو او گاونډيو جاسوسي سازمانو تېروني ملگري دي . ټولو افغانانو ته څرگنده ده، چې ايتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کې نه د خپلو پاکستاني متحدينو پر خلاف څه اغېزمن او گټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تيار دي د افغانستان پخوانۍ جنگي ډلي ټپلي له ځانه مروري کړي . په دليل يې هم د هر چا ښه سر خلاصيري . سبا په چين، هند، مرکزي آسيا، روسيې او نورو هيوادوکي د اور لگولو او اوبو خړولو له پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي . په داسي حال کې،

کنډوالو واوېسته . د بي غیرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کمیسیون هم په دغو وحشتناکو علمياتوکي د خلگومادي شتمنيو ته اوبنتی زیان سل (۱۰۰) میلیونه ډالر وباله . د دې حقیقت تفصیل دلته وگورئ :

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امریکایي پوځ په دې کاوبایي ستایل عملیاتوکي یوازي د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بي گونا خلگو ته اوبنتي ځاني تلفات او د عملیاتو په ترڅ کي بېرته ، وحشت، سپکاوی او بي عزتي خو په سلگونو میلیونو ډالرو هم نسبي محاسبه کېدای . ایا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروگرام یوه برخه ده، چي امریکایان او نور ایتلافي پوځونه یي په دې کچول او جنگ ځپلي هیواد کي د بشري حقوقو ، ډیموکراسی، سولې، امنیت او ترقی په نامه پر مخ بیایي؟

البته د ارغنداو، ژری او پنجوايي عملیات د ایتلافي قواوو لومړني او وروستي عملیات نه دي . هره ورځ، هره شېبه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بي پروا عملیاتو په ترڅ کي زموږ پر بي کسه او بي وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاویري، چي د دې خاوري په تاریخ کي یي ډېر لږ مثالونه تر سترگو کیري .

په داسي شرایطو او حالاتو کي خو ماته د تنظیمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بي رحمانه وژنو او چنگېزي رنگونو تر منځ هيڅ توپیر نه مالومیري؟ مگر دواړه د افغانانو په وژنه او تباھي کي یو تر بل بتر نه دي؟

سربېره پر دې، ایا دواړي خواوي همدا اوس د لېوانو په څېر زموږ د بي دفاع خلگو د حلالولو او کور وړانو له پاره په یوه مورچل کي ناست نه دي؟

ای خلگو!

چیري چا لېدلي، چي یو لېوه د رمي د ژغورني له پاره د بل لېوه و مخ ته ودرېږي؟!

ایا په هره پېښه کي زموږ پر بي گونا هیوادوالو د قیامت شېبې نه سوي تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زره لږزونکو دردو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي؛ هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یي لېدلئ یي(وي).

ایا د کندهار په ارغنداو، ژری او پنجوايي کي د زرگونو کنډاریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرویی د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه وکړه؟!

که نه یاست خبر، زه به مو خبر کړم . ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته «د هیلې!» نوم ورکړی ؤ . هو! د بي گونا خلگو د بي رحمانه وژني او چنگېزي تباھي «هیله!»

امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالی د ځسرو په سیمه کي یوازي د ترکو پر کلاچه پینځه ویشته (۲۵) ټنه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توگه یي دکلي ټول اووه ویشته کورونه د لاس د ورغوي په څېر هوارکړه . د دې بي ساري جنگي جنایت تصویري بیان او نور جزئیات په دغو ویبپاڼو کي ولولئ :

<http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml>

<http://www.benawa.com/details.php?id=41909>

<http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html>

<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24>

[444](#)

د ترکو کلاچه یوازی کلی نه دی، چي د مځکي له مخي نابود سو . په دغو عملیاتو کي ډېر ودان او سمسور کلی د بمو او باروتو په زورپه سپېرو دښتو او وحشتناکو

لري، زه يې په جواب كې وايم، چې دا بهرني تېري او بهرنی لاسوهني خو له كلونو كلونو راهيسې رواني دي؛ هر څوك يې د سر په سترگو گوري . د هيواد په گوټ گوټ كې د جنگ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانو ويني بهيري؛ وړانی او تباهی رواني دي . دا چې امريكايي او ايتلافي لښكرو له تېرو لسو كالو څخه د دغه راز تېريو او لاسوهنو په شنډولو كې هيڅ مرسته نه ده كړې، هغه كاملاً بېله خبر ده .

عجبه خو دا ده چې امريكايي لښكرو خو د خپل يرغل له همغي لومړۍ ورځې څخه غټي غټي ادعاوي كولې، چې د القاعدې، طالبانو او نورو تروريستانو د وركولو له پاره افغانستان ته تللي دي . كه دا خبره ريشتيا وای، نو ولي يې تر دې دمه د سولي او امنيت په راوستو كې ريشتيني، فعاله او رغنده برخه وانخيسته؟ تېر لس كلن ريكارډ خو له ورايه بڼي، چې يرغلگرو لښكرو، نه يوازي افغانستان ته سوله او امنيت، ولسواكي او قانونيت را نه وست، بلكي په ټوله سيمه كې يې د دوښمنينو او نفرتو لمبي بل كړې؛ او دا دئ نن ټول گورو، چې دا لمبي د هري ورځې په تېرېدو سره لا پسي غزېري او تونديري . كه سبا په هيواد كې سوله او امنيت ټينگ سي، بيا نو پردو عسكرو او پردو چوڼيو ته څه ضرورت دئ؟

ايا په اوسنيو شرايطو كې څوك د افغانستان دكورني او بهرني امنيت ترمنځ د بېلتون كړبنه ايستلای سي؟ ايا زموږ د هيوادكورني او بهرني امنيت د يوې سيكي د دوو مخو په شان يو له بله نه دي تړلي؟

امريكايي او ايتلافي لښكرو كه زموږ د ژغورني له پاره توره كولاى، خو بايد پروڼ او نن يې كړې وای، چې د جنگ او ناامنيو، زور زياتيو او بي عدالتيو له كبله د مظلومو افغانانو كرري تر اسمانو رسېدلي دي .

ما خو په تېرو لسو كالو، بلكي تېرو دو دېرش كالوكي داسي پېښه ونه لېده . كه د امريكا د پوځي ادو د دوام بناغلو پلويانو ته داسي حقيقت مالوم وي، موږ دي هم په خبركې!

په دې توگه گورو، چې امريكايي لښكروكوتونه هيڅكله رېرېدلي افغانان د بلاوو له منگولوڅخه نه ژغوري .

زما په قاصر نظر خو د يوې بلا له منگولو څخه د ژغورني له پاره بايد هيڅكله د بلي بلا غېږ ته پناه يو نسو . له لويې او كوچنې بلا څخه د ژغورني په خاطر بايد تر هر څه مخكې د كلي اوکور خلك راويښ كړو؛ او له هغو سره په گډه د بلاوو په وركولو كې غور او فكر وكو . هو! په دې كار كې بايد له پوره هوښ او حكمت څخه كار واخلو . ماته د دې خبري په ريشتياوالي كې هيڅ شك نه ښكاري: تر څو كورنۍ او بهرنۍ يا لويې او كوچنې بلاوي له دې وطنه وركي نسي ، د سولي، ارامۍ او سوکالی هيله د اوبو پر مخ كړسي دي .

د امريكايي چوڼيو نن او سبا

دامريكايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان ادعا كوي(كوي)، چې گواكي امريكايي چوڼۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلكي دغه راز چوڼۍ په واقعيت كې تر ۲۰۱۴ع كال وروسته جوړيزي . دوى استدلال كوي، چې تر هغه مهاله به په هيواد كې سوله او امنيت هم په بشپړه توگه ټينگ سوى يې . دغه بناغلي همدغه راز ادعا كوي، چې هغه مهال به د امريكايي چوڼيو عسکر د افغانانو دكوروپه تلابسۍ او نوروکورنيو امنيتي چاروكي هم برخه نه اخلي، بلكي يوازي به د هيواد د سياسي پولو ، ملي خپلواكۍ او سياسي استقلال د دفاع چاري پر مخ بيايي .

زما خو په دې تعقل او منطق هيڅ سد نه رسيري . كه څوك استدلال كوي، چې امريكايي چوڼۍ به د بهرني تيري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسووليت په غاړه

زموږ درنو لوستونکو څرگنده ده، چې اوس هم کرزی د ایتلافي قواوو په عملیاتو کې د ملګي خلګو د بې رحمانه وژنو له کبله یو و نیم اعلاميې او احتجاجيې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوډو

اعلامیو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسیري؟! ایا هغه مهال به کرزی یا بل مزدور حکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو یا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم . پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کيې (کوي) او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا حال یې . تشي احتجاجي خبرتياوي یوازي د واک اوږدولو له پاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سیاسي تاکتیک دی . بشپړ باور لرم، چې د اولس د پارېدلو احساساتو د تسکین کولو له پاره دغه راز بې مانا اعلاميې او احتجاجيې، دا ډرامې او ناټکونه اصلاً د بهرنیو بادارانو په مستقیمه لارښوونه او مشوره کېږي . ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو پرته بل څه نه ایسي، چې له پرېکنده عمل سره ملګری نه یې . نن اعتراض او احتجاج؛ سبا پر یوه سترخان ټوګي او خنداوي څه مانا لرلای سي؟!

د افغانستان او سیمې سیاسي شنونکي له لومړۍ ورځې څخه په دې باور دي، چې امریکایي عسکر افغانستان ته د سولي او امنیت، ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونیت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ دجنگ خپلي خاوري د ساتني او خونديتوب هیڅ غم ونخوري . د دوی هدف د یرغل له همغه لومړۍ ورځې څخه ترننه، خپلي استعماري ګټې دي اوبس .

د امریکایي چوښیو د دایمي حضور له بناغلو پلویانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همپښنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار یې (وي)، نو ولي مو سور پوځ له ملکه وشړی؟

ایا دا خبره منطق لري، چې امریکایي او نور ایتلافي پوځونه اوس هیڅ مسوولیت نه لري؛ خو سبا بیا تیار دي د افغانستان د دفاع له پاره ویني کړي؟ په دې استدلال خو باور وکړئ د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي .

له بله پلوه، آیا دا په دوو ګوتو د لمر پټول نه دي، چې څوک ادعا وکړي، امریکایي چوښی تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهیسي د امریکایي او ایتلافي لښکرو د بې رحمانه تاراکو میدان نه دی؟

ایا همدا اوس د امریکا څه دپاسه یو لک تر غابو سمبال پوځ او د یو لک په شا وخوا کې نور وسله وال (د استخباراتي او امنیتي شرکتو غړي) د څه دپاسه پینځوسو زرو نورو ایتلافي قوتو تر څنګ په دې جنگ خپلي هیواد کې چپه او راسته غولونه نه کيې؟

زه نه پوهېږم امریکایي چوښی ښکرونه لري که لکی؟

ایا د چوښیو او لکونو پوځیانو، امنیتي شرکتو او عسکري مخابراتو تر منځ په مانا کې څه توپیر سته؟

اساسي پوښتنه دا ده، چې دغو ټولو نابالو مېلمنو په تېرو لسو کالو کې دکورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هیواد د ساتني له پاره څه توره وکړه، چې تر ۲۰۱۴ع وروسته به بیا نوره وکړي؟

ایا دا خبره منطق لري، چې امریکایي پوځونه اوس د خپلسرو ایله جاريانو په څېر عمل کيې، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به یې صلاحیتونه او مکلفیتونه د یوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کې تنظیم سي؟

که داسي وي، نو پوښتنه دا ده، چې په تېرو لسو کالو کې یې ولي د یوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسریو او سرغړونو مخه نه نیول کېده؟ له بلي خوا څوک د اضمین ورکولای سي، چې دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ایږدي؟

مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هيوادو د اصلي او بومي اوسېدونكو نسلونه، ژبه او كولتور د وركېدو په حال كې دي .

د دې فكر خاوندان، لكه ځنگه چې گورو، غواړي د افغانستان تاريخ له سره وليكي؛ خو دا پلانه په مرانه او بي باكي، بلكي په سپيتانه او بي ننگي. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبيات، دودونه او وياړونه خو يوې خواته پرېږدي، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷-۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وگورئ، چې زموږ د توريالي ملت او ملي اتلانو په وياړ بي څه څه نه دي ليكلي :

آسيا يك پيكر آب و گل است

ملت افغان در آن پيكر دل است

از فساد او فساد آسيا

درگشاد او گشاد آسيا

(لاهوري، كليات : انسوي افلاك ۱۷۷-۱۷۸) . وروستی بيت د ځينو افغان

ليکوالو په اثارو كې په نسبتاً بېله بڼه راغلي دي .

که زموږ بي باکو ورونو، پلرونو او نیکونو هر يرغلگر ته لاسونه پورته کولای، بیا به افغان ملت هيڅکله هم د آسيا د زړه په توگه نه يادېده .

که د سيد جمال الدين افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختيځ، ايران او تورکيې بيده ولسونه نه وای را وپېش کړي، علامه اقبال به هيڅکله هغه د امام په لور او ستر لقب نه نازاوه :

رفتيم و ديديم دو مرد اندر قيام

مقتدی تاتار و افغانی امام

(شاد روان ۲۴۷)

ولي مو روسانو ته د دايمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ور نکره، چې له يوې خوا مو لاس په لستوني همسايگان وه؛ او له بلې خوا يې په تاريخ كې هم له افغانانو سره د پرنگيانو په اندازه، وحشيانه ظلمونه نه وه كړي؟

که د بهرنيو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او گټور کار وای، نو زموږ پلرو او نیکو ولي د وینو په توبولو او د سرونو په بندلو سره هيڅ پردي پوځ ته د پښې ايښولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولي د ميرويس نيکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمدشاه بابا، وزير اکبرخان، عبدالله خان اخکزي، امين الله خان لوگري، ميربچه خان کوهدامني، ميرمسجدي خان، محمدجان خان وردگ، ملا مشک عالم اندر، ايوب خان، سپيني ادې، ملالی، غازي امان الله خان او سلگونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو وياړو؟!

جواب کاملاً روښانه دی . هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وینو په بیه د پردو له کرغېرنو قدموڅخه پاکه کړې؛ او موږ ته يې د يوه ارزښتناک ميراث په توگه پرېښې ده . بنيادي د پردو څيره خواره بالاخره په دې اعتراف هم ونه شرميږي، چې زموږ پلرونه او نیکونه تېروتلې وه؛ ناحقه يې له پرنگيانو او نورو يرغلگرو سره دغري وهلي دي؛ بايدپرېښي يې وای، چې انگرېزانو يا نورو دې ملک ته « ترقي » او « پرمختگ » راوستی وای . زه وایم کور بنادو که مو د ترقي او پرمختگ په هيله پرنگيانو يا نورو يرغلگرو فاتحانوته د دې تاريخي خاوري واگي سپارلي وای، بيا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته . د امريکا متحده ايالات ، استراليا او کاناډايي تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي . تاسي وگورئ، چې په متحدو ايالاتو كې د دغه خاوري د بومي اوسېدونکيا امريكايي هنديانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استراليا او کاناډا

کې د دغو هيوادو دځايي اوسېدونکو (Aboriginal) د هويت او بقاء خبره اوس كوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان گوري، چې د همدې « متمدنو » او « پرمختللو »

د نړۍ په يوه بل لوی اتومي ځواک يانې متحدو ايالاتو پورې ونډې، چې دلته د خپلو همبشنيو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هر تېري کونکي هيواد ته، غاښ ماتونکی جواب ورکي .

دا نظر نه يوازې له دې سوبه د منلو وړ نه دی، چې ريښتيني او باغوره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاورې د دفاع له پاره د پړو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کوي، بلکې له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دی، چې په افغانستان کې د اتومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمي د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای . د ۲۰۰۱ع کال د سپټمبر پر يولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداگرۍ پر مرکز او پينځگان تروريستي بريدو په ډاگه وښوول، چې د اتومي وسلو لرل د يوه هيواد د مخکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو، يوازنی ضامن نه دی .

دا خبره سمه ده، چې هند او پاکستان دواړه اتومي وسلې لري؛ او ترگرده يې لا زياتولو او عصري کولوته ملاوي تړلي دي، خو سره له هغه هم گورو، چې هيڅکله له جنگو، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصون او خوندي نه دي . په ۱۹۹۹ع کال د کشميري جنگياليو او پاکستاني پوځ له خوا دکارگل د لورو څوکونيو، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډيلي کې د هغه هيواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبيي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سيلاني مرکزونو بهرنيو تروريستانو وسله وال بريد، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي . اوس نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بريدوکي د هند د بېوزلو وگړو د ژوند په بيه برابر و سو اتومي وسلو، هندي پوځ ته څه گټه ورسوله؟

دلته بې گټې نه ده، چې موضوع له يوه بله اړخه هم وڅېړو . مور ټول پوهېږو، چې هند، چين او پاکستان درې سره اتومي قدرتونه دي . د دوی په نيزدې يا نسبتاً ليرې

د درنو لوستونکو به ښه ياد يې، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - بېرک کارمل او ځينو نورو روس پلوه نوکرانو به تل ادعا کوله، چې که د شورانگانو ستر هيواد نه وای، امپريالستي ښامار به افغانستان د مخکې له گړې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعيت داسې نه ؤ . مور او تاسو ټولو وليده، چې سره پوځونه په فضیحت او شرمندگۍ سره ووت؛ د بېرک کارمل په وينا د شورانگانو لوی هيواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځيرو تړلئ تش په نامه سوسياليستي بلاک د سترگو په رپ کې را وپرزېد؛ خو د زمرو او ننگياليو تاريخي هيواد - گران افغانستان د جگو او پياوړو غروپه څېر همغسې سرلوری ولاړ دی؛ نه چا د مخکې له گړې نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه .

نن د امريکا او نورو يرغلگرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي : « که امريکايي پوځونه نه يې، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کې تر ستوني تېر کړي . . . »

ريښتيا خبره خو دا ده، چې که امريکايان نه وه، انشاء الله سرلوری افغانستان به بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يې . هغه څه چې د امريکايانو په ستنېدو سره به هر ورو له منځه ځي، د جنايتکارو، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دی اوبس .

امريکايي چوڼی او د سيمي د اتومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کوي (کوي)، چې زمور يوگاوندي (پاکستان) له کلونو راهيسې اتومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اتومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کې دی؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمي لوی اتومي قدرتونه گڼل کيږي . د دوی د استدلال له مخې، په داسې اوضاع او حالاتو کې، افغانانو ته هم ښايي، چې د دغو اتومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندې، د خپل هيواد د ساتني او دفاع له پاره، ځان

ګاونډيان يا نور سيمه ييز دولتونه هيڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هيواد تېرى نه کيږي . اتومي وسلې خو حتا د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنگو کې هم په اسانۍ سره نه کارېږي . د امريکايي پوځيانو د متو په زور د دغه راز خيالي او توهمي خطرو شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده . موږ بايد په دې واقعيت ځانونه پوه کړو، چې د متحاربينو تر منځ د اتومي وسلو استعمال، گټونکي او بيلونکي نه لري . په دغه راز جگړو کې گرده بيلونکي دي . اتومي وسلې د ډله ييزې وژني د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دى . بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکړي .

په دې کې هيڅ شک او شېبه نسته، چې د سيمي زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چارو کې بربنډي لاس وهنې کيږي؛ خو په خواشيني سره، چې هر څه له هماغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي . که زموږ وروڼه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله گرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوري او خپلواکي خاوري ته په بده سترگه وگوري . دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بريدونو او يرغلونه، لکه څنگه چې مخکې هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جگړې په بڼه کيږي، چې بلونکي يې له جگړې څخه ليري د خيبر پر غونډۍ ناست دي . نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازي هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ . دې دوو گاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدو کې څلور واره ياني په ۱۹۴۷ع ، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جگړې کړي دي . د نور تفصيل له پاره دا ويبپاڼې وگورئ :

[http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-](http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts)

[Pakistani wars and conflicts](http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani War of 1965](http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965)

ګاونډيتوب کې د بوتان، نيپال او بنګلدېش کوچني هيوادونه پراته دي . دا خوار اونېستن هيوادونه هيڅکله د شاوخوا همسايه گانو د اتومي وسلو بېره نه لري . همدغه راز، زموږ شمالي گاونډيان (تاجيکستان، قرغيزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم گرده د سيمي د اتومي ځواکو لکه چين، قزاقستان، روسيې او ايران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هيڅکله له بهرني تيري څخه بېره او اندېښنه نه لري . تر دې هيوادو، چې تېر سوکيويا د کاملاً بېل سياسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اتومي طاقت (امريکا) څخه تر اتيا - نيوي کيلومترو زيات واټن نه لري، ايا د خپل امنيت او دفاع له پاره بايد د پاکستان، هند او ايران په شان د اتومي وسلو په جوړولو پيل وکړي؛ يا د نړۍ بل اتومي ځواک، د مثال په توګه روسيې يا چين ته بلنه ورکړي، چې د امريکا د متحدو ايالاتو له احتمالي خطر څخه يې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لاره نه ده . مگر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۶۱ع کال کې د امريکا او شوروي اتومي کرکېچ، پر خوار ځواکي کيويا سربېره د ټولي سيمي امنيت او ثبات د اتومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړی؟

اتومي وسلې د امنيت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو گاونډيو ولسو د تباهي وسلې دي . له دې امله يې بايد، هيڅکله و لرلو يا تر لاسه کولو ته، زړه بڼه نه کړو . زموږ گاونډيان هم بايد د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سياليو څخه په ټينګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژني دا وحشتناکي وسلې، پر دوی سربېره همسايه هيوادو ته هم ستر زيانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلک په ډوډۍ ماره نه دي؛ کور، کالي، دوا او تعليم نه لري؛ خو دولتونه يې په سر تمبګۍ سره د اتومي وسلو جوړولو او عصري کولو ته شلې دي . د دې خبرو د يادوني مقصد دا دى، چې د گاونډيانو او سيمه ييزو دولتو د اتومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښنې او بيري پيدا کول، هيڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه

دا دى گورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په بېوزلي او جنگ خپلي هيواد کې خپلي پخوانۍ دوښمنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمانه پردي يا نياپتي جنگ (proxy war) له پاره ميليارډونه ډالر خرڅي .

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاورې څخه دکشمېرد بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لارې د ستراتيژيک عمق په لټه کې دي . هندي واکمنان، په خپل روڼ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستانې دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کرکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوبښ کېي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنگيالو د بېلتون غوښتنې او تروريسټي عملو مخه ونيسي . البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليو يو بل مهم اړخ دى . خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ؛ خوگټې او هډفونه د دوى! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي : رذالت، منافقت او شيطان .

موږ او تاسي گرده گورو، چې هر بهرنى هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو گټو د تحقق له پاره په ځونه سپين سترگى او سرتمبگى څه څه نامشروع او خاينانه کارونه نه کېي؛ خو په افغانستان کې د پردو لښکرو او تحميل سوي حکومت بېلابېل پلويان د خپلي خاورې او ملي نواميسو د ساتنې مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او انډېښمن دي؟ مگر زموږ پلرونه او نیکونه په تشو لاسو له پرنگيانو او نورو يرغلگرو سره نه جنگېده؟ فرق او توپير يوازي په دې

کې دى، چې هغوى ته د وطن، افغانيت او خپلواکۍ په لار کې سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو اوسنيو ته وطن، افغانيت او خپلواکي ټول هيڅ دي . د دې تش په نامه افغانانو د بې غيرتۍ خبرې به يوې خوا ته کښېږدو، مهمه پوښتنه دا ده، کله چې د پردو لاسوهني او بريدونه داسې مکرچنه او مرموزه بڼه ولري، بيا نو امريکا چونۍ له خپلو اتومي وسلو او پرمختللو جنگي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟

زموږ وياړلى ملي تاريخ په ډاگه بڼي، چې د افغانانو مرانه او غښتوالى د اتومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کې نه، بلکې د هغو په يووالي، سرښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کې نغښتې دى . جنگي تجهيزات، وسايل، بڼونه او روزنه، اکمالات او داسې نوري اړتياوي گرده پر خپل ځاى د اهميت وړ خبرې دي؛ خو بې پياوړې ارادې، يووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مرانې د نړۍ هيڅ ډول جنگي، تخنيکي او لوژستيکي وسايل څوک له ماتې نسي ژغورلاى . ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراطوريو شرمناکې ماتې، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوى نه دي؟ تاريخ شاهد دى، چې د افغانانو جنگي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنگي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلې وړ وه . زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کې هم د جنگي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ . له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جگړه هم کت مټ همدا بڼه لري . واقعيت دا دى، چې افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالنې، خپلواکۍ غوښتنې، اسلام دوستۍ او نورو مېړنيو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارگرانو څخه ميدان گټلى دى .

زه د پاکستان او ايران د اتومي وسلو له بابتو وارخطا او انډېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم : ايا کوچني يا لوى بت ته سجده کول، دواړه د بت پالنې مانا نه لري؟

هيوادو ته د دونه خونړيو او بي شرمانه لاسوهنو لار څنگه هوارېده؟ كه طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو تپلو ته غېر نه واي پرانيستی، نو امريكايي كوابيانوبه څنگه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوكر صفته كرزې په كومك زموږ د پلرو او نيكو پر سرلوري خاوره وحشيانه يرغل كولاى؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس وركړه .

دا دى خرڅ سوي كرزى، جنكي جنايتكاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريكايي چوښيو په «رسمي كولو» او «قانوني كولو» سره، د بېلابېلو لاسوهنو يوې بلي خطرناكي ماجرا غوښتني ته لمن وهي . دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريكا د دايمي لښكركوټو په تداوم سره به هر مغرض گاونډى او سيمه ييز ځواك د بېري او گواښ احساس وكې . دا حقيقت هم بي دليله څرگند دى، چي انسان، حيوان او حتا نبات د بېري او اضطراب په حال كي، خطرناكو عكس العملو ته لاس اچيي(اچوي) . نتيجه به داسي، چي پروني او ننني لاسوهنكي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد كي د جگړې، وينو تويولو او وړانې بهير ته ملاوي وتري؛ جنگ، وحشت او تباهي به زور واخلي . طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيو جنگو او وحشتناكو وړانيو زياتره خطرونه هم تر هر چا مخكي موږ او تاسو رېږدلو افغانانو ته متوجه دي . له همدې اسپته بايد پرېږدو، چي د جگړې او تباهي د جنايتكارو سوداگرو په دې ظالمانه اورو نو كي لولپه سو.

زموږ په ملي تاريخ كي د خاوري او ناموس ساتني وياړلي دودونه

مخكي يادونه وسوه، چي د ځينو امريكا پلوه افغان ليكوالو او شننونكو دا اندېښنه هم له بېري خپرولو پرته بل څه نه ده، چي وايي كه ايتلافي قوتونه، په تېره بيا امريكايي

ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاكستان او ايران له بېري، د امريكايانو د مريبتوب طوق په غاړه كي واچوو؛ او د خپلي سرلوري خاوري واك ورسپارو؟ هو! دا خبره مي اروېښي ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي كه سړى د دوو بلاوو تر منځ راگير سي، بايد د هغي بلا خواته وړ نيژدې سي، چي كمزورې او لږ خطرناكه يي (وي) . زما له نظره خو د پاكستاني، هندي، ايراني، عربي، چيني، روسي، امريكايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنگ او جوله كي توپير دى نه په خوى او عادت كي . مگر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو كالو كي د خپلو حيواني او رذيلانه نشو د پوره كولو له پاره، زموږ بېوزلي جونگري ته اور وانچاوه؟

ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بي گونا وينو او سرونو صرفه وكره؟ له څو وطن پلورونكو او بي وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يي سپيني دي . زموږ خلك وايي : «نه كل ماند، نه كدو، خاك بر سر هر دو.» زه وايم : خداى دي د ټولو بلاوو مخ ورك كي؛ كه توره وي يا سپينه، كه سره وي يا زرينه . له بلا څخه د نېكې او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق كار نه دى؛ ځكه موږ ټولو په خپل غمگلي كور(افغانستان) كي د دې بلاوو سل ډوله ديدنى او مصيبتونه د سر په سترگو وليده . البته دا خبره د يادولو وړ ده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلي وي، په هغه اندازه د هغي له منگولو څخه ژغورنه سخته او گرانه ده .

لكه څنگه چي مخكي هم اشاره وسوه، گاونډيانو او د سيمي ځينو مغرضو دولتو له اورډوكلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو كلو راهيسي زموږ په كورنيو چاروكي خونړى لاسوهني كړي دي؛ كه يي؛ او كه يي لاس بر سو نور به هم درېغ ونكړي؛ خو موږ په خپله هم هغوى ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو كي له ملامتى او پرتيا څخه اوږې نسو سپكولاى؛ مثلاً كه بېركيانو د سره پوځ له راتگ سره مرسته نه وى كړې، پاكستان، ايران، هند، چين، عربو، امريكا او لوېديځو

پوځونه ولاړ سي، په اتومي وسلو سمبال پاکستانی پنجابیان او ایرانی اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندي په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي .

زما په نظر خو دا بناغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بی خبره دي . دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د ور یادولو له پاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښواو حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورگرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته . یوازې څه دپاسه درې سوه کاله مخکې زمانه در یادوم، هغه وخت چې زموږ او ستاسې گران هیواد (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د گورگاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارگرانو او په شمال کې د شیباني یرغلگرو په منگولوکي بنکېل ؤ؛ او هر استعمارگر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلي ځلي کولي، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلي خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندې وساتي؛ مگر زموږ سرلورو او مېړنیو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لاره پرېښوده . د سربښندنو او قربانیو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹- ۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنده و رپوي .

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراطوریو په منځ کې را بنکېل وه . په جنوب او ختیځ کې پرنگیانو او په شمال کې تزاری روسانو د دې خپلواکي خاوري د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول . د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتېژیکو سیالیو کې ریشتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرونو او نیکونو له خپلو سرو او هست و نیست سره لویې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته (که څه هم

ځیني سیمې د استعمارگرو ځواکو د ظالمانه فشارو او مزدورو واکمنانو د خیانتانه انقیاد طلبی په وجه له خاوري جلا سوي) .

تر دې تاریخي مثالو چې را تېر سو د رواني غمیزې په پیل کې له روسي یرغلگرو سره زموږ د غیرتمنو، سرلورو اونه تسلیمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانیو کیسې هم تر اوسه د گردو افغانانو ښه په یاد دي . موږ ټولو په خپلو سترگو و لېده، چې همدغو ورو تېرو، لڅو لغرو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اتومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چې د نامه په اړوندو سره به یې د امریکا په گډون د ټولو لوېدیځو هیوادو د سیاسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې- د تجزیې تر پولي ورساوه .

ځیني متعصب او بی غروره افغان لیکوال، چې له نومو سره یې د افغان ټکی یادول، د افغانیت لور نامه ته سپکاوی او توهین گڼل کیږي، په خپلو لیکنو کې تلقین کوي، چې گوندي(گواکي) په افغانستان کې د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه میخایل گرباچف، یاکولف، شوارنداز، یلتسین او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خیانتو او د سي . آی . آی . د لاسوهنو نتیجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بی باکانه جهاد . زه وایم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خیانتو او د سي . آی . آی . پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهیر چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کې د شوروي یرغلگرو لښکرو په شرمناکه ماته کې د افغانستان د خپلواکۍ مینو او توریالیو خلگو(نه مزدورو تنظیمي مشرانو او قومندانانو) له سربښندنو او تلپاته حماسو څخه سترگي پټول خیانت، جفا او د واقعیتو تحریفول دي . استعمار گرانو او دهغو ډول ډول څیره خورانو تل خپلي شرمناکي ماتي پر دې یا هغه شخص، دې یا هغه پېښه تاون کړي دي؛ خو واقعیتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هیڅوک یې په دوو گوتونسي پټولای .

وه؛ د جگدلك، ميووند او واني حماسي هم گرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري .

دا چي په اوسنيو شرايطو كي د هيواد مځكنی بشپړتيا، سياسي خپلواكي او ملي واكمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دی، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلكي دليل يې دا دی، چي خلگ هيڅكله دكرزي، فهم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، گيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتكارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونكو تر شا نه درپري .

زموږ خپلواك او سرلوري اولس دې فاسدو گوداگيانو ته تر يرغلگرو پوځو هم په ټيټه او سپكه سترگه گوري . كله چي د ملت او ټپل سوو حكمرانانو تر منځ د كركي او نفرت دا احساس موجود يي(وي) بيا نو هر څوك د خاوري او ملي نواميسو د ساتني حال په خپله اټكلولای سي .

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرگنده ده، چي همسايه گانو، په تېره بيا پاكستان او ايران هيڅكله زموږ په وړاندي بڼه نيت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واكمنيوكي يې د داسي بربندو لاسوهنو جرأت نه كاوه، چي اوس يې كيي . هغه مهال زموږ عامو خلگو د خپلو دولتي واكمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه وكری . عامو خلگو د پردو هيوادو لاسوهنوته دكركي او انزجار په سترگه كتل . د داوود خان د واكمنی پر مهال د جنرال نصيرالله بابر د رالېزل سوو مزدورانو په شړلوكي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو وينو او باخبره افغانانو ته بڼي مالومي دي . د دې خبري مانا دا ده، چي موږ بايد تل د پردو پوځود توپ و ټانك پر ځای د خپلو زرورو او تورياليوو خلگو پر پياوړو متو تكيه وكو؛ او په دې توگه بدسترگو گاونډيانو ته د تيري، لاسوهني او لمسووني موقع ورنه كوكه د پردو په توپ او ټانك څه كېدای سواي، نو د ببرك كارمل رژيم به تر اوسه زموږ پر اوږو سپور وای .

د پرنګي استعمارگرانو او نورو يرغلگر ځواكو په شان د سره پوځ شړل هم بېل شكه زموږ د غيرتمنو، بې باكو او سر لورو پلرونو او ورونو د جانبازيو نتيجه وه . دا تاريخي وياړ زموږ په وري تړي؛ خو زروور، مړني او سرلوري ملت يا هغو خلگو پوري اړه لري، چي په خپل سپېڅلي جهادكي يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکی او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ نه پېژنده . باور لرم، چي يوه ورځ به امريكايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښكرو په شان په توبو او فريادو له دې مړنی خاوري څخه پښي سپكولو ته اړباسي .

د دې څو مثالو د يادوني هدف دا دی، چي موږ بايد د خپلو خلگو پر ايمان، ملي غرور، افغانيت، خپلواکی غوښتني او زروورتيا پوره باور ولرو . لكه څنگه چي زموږ پلرو او نيكو د افغانيت، ملي غرور او خپلواکی ستر ميراث پريښی دی؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد راتلونكو پښتونو ته د بيري، مريبتوب، پردي پالني، انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه كاری درس ورنكړو. خپلواكي د افغانانو روح ده . ريښتني افغان لوږه، تنده او حتا مرگ مني؛ خو هيڅكله د چا اسارت او غلامی ته سر نه ټيټي . نه يې د پرنګيانو او روسانو غلامی ته سر ټيټ كړ؛ او نه به د امريكايي كاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو غلامی ته غاړه كښيږدي .

البته، دا خبره د يادوني وړ ده، چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري . زموږ وياړلی تاريخ بڼي، چي ميرويس، محمود، اشرف، احمدشاه، اكبر، ايوب او داسي نور ټول د جگړې په لومړی ليكه كي ولاړ وه؛ د خپلو خلگو او وطن په لاركي تر سر، مال او ناموس تېر وه . مېرني افغانان هم دخپلو ننگياليو مشرانو د زروورتيا، خپلواکی غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانيو نه پر شا كېده . د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باكو او مېرنيو افغانانو په توره گڼل سوي

د امریکایي پوځو د دایمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کوي، چې که په افغانستان کې د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکې، د امریکایانو همېشني چونی جوړي سوي وای، نو د کریملین لېونیو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توگه به اوسنی دېرش کلن ناورین هم نه پېښېدی. اما دې هويت بايللو داځلانده حقيقت هېر کړی دی، چې که د داوود خان رژیم په افغانستان کې امریکایي چونیو یا نورو پر دو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کې به یې پر ضد داسې ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پروډ چې د روسي استعمار د نوکرانو او نن چې د امریکایي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربي روان دي .

د امریکایي عسکرو یا امریکایي چونیو منتر و هلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقيقت ځانونه پوه کړي، چې پر دې پوځونه او پردی چونی زموږ د خلگو له خپلواکۍ بڅبونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري . تاریخ شاهد دی، چې زموږ پلرو او نېکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني له پاره ويني توی کړي دي، دا به څنگه ممکنه یې (وي) چې د خپلي سپېڅلي خاوري واک او اختیار پر دو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نوامیس په پر دو عسکرو وساتي؟! ماته خو دا خبري خیال، محال او جنون ایسي . آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وینو کې اخیښل سوي دي . هیڅ یرغلگر لښکر په خپلو بېرونکو وسلو یا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، افغانیت او ملي غرور لوړه روحیه نسې وژلای . له دې امله ناڅاپي نه ده، چې د میوند د نه هېرېدونکي حماسي قهرمانه (ملالی) افغاني شازلمو ته په خپل خطاب کې وایي :

که په میوند کې شهید نه سوي!

خدايږو لالیبه بی ننگی ته دی ساتینه!

توري وهه بری به مومي!
که بری نه وي ځوانان تل په تورو مړینه
په تور توپک ویشتلئ راسي!
د بی ننگی احوال دي مه راځه مینه!

وگورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷-۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعریفوي :

سر زمینی کبک او شاهین مزاج

آهوی او گیرد از شیران خراج

در فضایش جره بازان تیز چنگ

لرزه بر تن از نهیب شان پلنگ

(لاهوری، کلیات : مثنوی مسافر ۵۷) .

دا او دې ته ورته زرونه لنډی، شعرونه او روایتونه زموږ د مېرني اولس د هیواد پالنې، خپلواکۍ غوښتنې او لوړ ملي غرور روښانه مثالونه دي . د امریکایي عسکرو او چونیو پلویان نسې کولای له یوې خوا د امریکایي پوځي ادو د دایمي حضور پلوي وکړي؛ او له بلې خوا د ملي قاید - میرویس خان، شاه محمود، شاه اشرف، لوی ټولواک - احمدشاه بابا، وزیر اکبر خان، غازي ایوب خان، غازي امان الله خان او سلگونو نورو زرو اتلانو او ملي مشرانو د نارینتوب او افغانیت لاپي و وهي . د شاه شجاع، ببرک کارمل او حامدکرزي په څېر د پر دو پوځوپه مټ زموږ د خاوري، ملي نوامیسو او خپلواکۍ ساتني پوچه ادعا، په څرگنده زموږ د مړینیو پلرو او نیکو په ویاړلو شملو درې وهل دي .

کله چې د پر دو د توپ و ټانک تر ناولي سیوري لاندې پټېدونکو هیوادوالو ته گورم، ماته د افغانانو د ستر ننگیالي شاعر - خوشال خان خټک (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق)

هغه بنياسته شعر را ياد سي، چي په هندکي يې د لودي او سوري پاچهانو د برم او پرتم د نه هېرېدونکو زمانو د حسرت او غبطې په بڼه ويلی دی :

هره چار د پښتانه تر مغول بڼه ده

اتفاق ورځه نشته ډېر ارمان

د « بهلول » او د « شېرشاه » خبري اورم

چې په هند کې پښتانه وو بادشاهان

شېر، اووه پېړۍ يې هسي بادشاهي وه

چې په دوی پورې درست خلک وو حيران

يا هغه پښتانه نور وو، دا څه نور شول

يا د خدای دی اوس دا هسي شان فرمان

که توفيق د اتفاق پښتانه مومي

زور خوشحال به دوباره شي په دا ځوان (خټک ۱۵۴) .

امريکايي چوڼۍ او په هيواد کې د کودتاوو د مخنيوي مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چي د امريکايي پوځيانو دايمي چوڼۍ به په هيواد کې دکودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او سياسي ثبات به په خپل وار سره په جگړو وران کړي افغانستان کې، اقتصادي ترقی او پرمختگ ته لاره هواره کړي .

دا خبره تر ډېره ځايه سمه برېښي، چي امريکايي چوڼۍ به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو له پاره زموږ د دردمنو او کرېدلو خلگو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي . سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي،

اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازي د هغه هيواد خلگو حق دی، نه د يرغلگرو لښکرو . دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کې هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دی (د نورو مالوماتو له پاره و گورئ : تونکين ۹۷، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳) .

هيڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چي امريکا او نور ايتلافي دولتونه يو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي نظام وټپي؛ او بيا يې د پوځي اډو په زور تل تر تله ساتنه او دفاع وکي . افغانان پوهېږي، خپل سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام يې. که دولتي نظام ملي او اولسي خټه ولري، بېله شکه به يې خلگ د زړه له کومي سيله او ملاتړ کيي؛ بالعکس که نظام د خلگو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ يي، بيا به يې خلگ هر ورو د تونس، مصر، لېبيا، يمن، بحرين، مراکش، اردن او داسي نورو هيوادو په څېر، گوبڼه کولو يا نسکورولو ته اړباسي .

دا خبره دقيقه او پرځای ده، چي تل بايد د يوه ريښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غير قانوني زور زياتيو مخه ونیول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله بيزه يا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هيواد د اولسو، نه بېلېدونکی حق دی .

که امريکايانو اود هغو غربي متحدينو په ريشتيا سره د يوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نود نجيب الله د حکومت تر ړنگېدو وروسته به يې د يوه پياوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولوکي له جنگ خپلو افغانانو سره هر اړخيزه انساني مرسته کړي وای . په خواشيني سره، چي هغه مهال يې د خپلو ستراتيژيکي هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا وړوله؛ افغانستان يې تنظيمي ډلو او د هغو پاکستاني، ايراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانيو تېروتنو څخه يې په پانيات نه اخیستلو سره د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبرکي يو

ايا هغه فاسد او مافيايي نظام، په هيوادکي اقتصادي ترقي او پرمختگ را وستلای سي، چي زور واکو ملگرو او پلويانو، د کابل حکومت د کرنې وزارت له رسمي رپوټ سره سم، د بي وسه او بي کسه افغانانو پر ملکيتو سربېره، د بيت المال څلور ميليونه (۴,۰۰۰,۰۰۰) جريبه مخکه لاندي کړې يي؟

ايا هغه مزدور او مافيايي نظام هم د اقتصادي او فرهنگي پرمختگ لاره پرانيستلای سي، چي خلگ يې له فساد او بي عدالتيو څخه ويني ژاري . د ملگرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخي زموږ بېوزلو هيوادوالو يوازي په ۲۰۰۹ ع کال کي، د کرزي د فاسد او بي کفايته رژيم خپلسرو واکمنانو ته دوه نيم (۲,۵) ميليارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دی، چي دا پيسې په حقيقت کي زموږ د کورني ناخالص محصول څلرمه برخه ده . په افغانستان کي د دولتي فساد په اړه نور تفصيل دلته وگورئ :

<http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html>

ايا له خرچ سوي کرزي څخه بيا د دولتي ادارو تر چپراسيانو پوري ټول د فساد، خيانت او بي کفايتي په طاعون نه دي لرلي؟

دا ټولي خبري او دلايل به يوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هيواد کي د اقتصادي پرمختگ پر اساسی او مهم شرط يو څه غور او فکر وکو. مور او تاسي ټول په دې روښانه واقعيت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختگ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هيواد کي د سولي او امنيت ټينگښت او له دولتي نظام سره دخلگو هر اړخيزه همکاري ده . تر هغه وخته چي سوله او امنيت نه يي ټينگ سوی، اقتصادي پرمختگ او فرهنگي ترقي څنگه را تلای سي؟

ايا اقتصادي او فرهنگي ترقي د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟
بي شکه چي اقتصادي او تخنيکي پرمختگونه د خلگو د سوچونو او دودونو په بدللوکي ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا گرده بي سولي او کراری ممکن نه دي .

وار بيا د يوه پراخ بنسټه ملي حکومت د جوړولو په لار کي د مظلومو افغانانو روا او انساني حق تر پښو لاندي کړ؛ او يو ځل بيا يې د دې ستم خپلو خلگو ټولي واگي تر ټولو نوم بدو قاتلانو، وړانکارو او خاينانو ته وسپارلي؛ او دا دی له لسو کالو راهيسي، په خپل ټول واک او ځواک سره د هغو ملاتړ کيي .

که د امريکايي چوښيو د دوام پلويانو، په افغانستان کي د يوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع له پاره د امريکا د پوځي ادو د دوام پر اړتيا ټينگار کولای، هغه مهال به دې خبري له منطق او تعقل سره يو څه اړخ لگولای؛ خواوس گورو چي زموږ غرب مآبه افغان ليکوال او تحليل گران په هيواد کي د جنگي مجرمينو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو د کرغېرن نظام د ژغورني له پاره، د امريکايي چوښيو پر اړتيا ټينگار کيي .

امريکا او نورو غربي متحدينو ته دا خبره هيڅ ارزښت نه لري، چي په يوه هيواد کي واکمن نظام د چا گټي ساتي . ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چي واکمن رژيم تر کومي گچي د دوی سياسي، اقتصادي او ستراتېژيکو گټو ته وفادار دی . له همدې امله يې په ايران کي د محمد رضا پهلوي، په اندونيزيا کي د سوهارتو، په چيلي کي د پينوشي، په پاکستان کي د جنرال ضياء الحق، په مصر کي د حسني مبارک، په تونس کي د زين العابدين بن علي او ځينو نورو هيوادو کي د دغه راز بشري ضد رژيمو ملاتړ کاوه ؛ اود ادی ټوله نړی گوري، چي تر اوسه لا د خليفه کورنی او علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هيڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي .

راسئ د يوه هيوادپال، باوجدانه او منور افغان په توگه دا پوښتنه وارندي کو، چي په افغانستان کي د پردو مزدور، جنايتکار، فاسد او بي کفايته نظام زموږ عام اولس ته څه گټه رسولي ده که څنگه؟

اقتصادي گڼه دا ده، چې د امریکا دولت به زموږ په خاوره کې د خپلو چوښو له بابت، افغان دولت ته زیاتي پیسې ورکوي .

دا خبره سهې ده، چې امریکایي مقامات به د کابل مزدور رژیم ته د محصول یا تاجیې په نامه څه پیسې ورکوي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چې امریکایي عسکر ولي، د دې ښاغلو استدلال له مخې، له یوې خوا زموږ د خاورې، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کوي؛ او له بلې خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پیسې هم ورکوي؟! مگر امریکایان خړه دي که لېوني، چې هم به زموږ د «ساتني» له پاره خپل پوځیان قرباني کوي؛ د عسکري چوښو د تمویل په مقصد به میلیارډونه ډالر خاورې کوي؛ او هم به د محصول یا تاجیې په نامه، په کابل کې ناست گوداگي حکومت ته اضافي پیسې ورکوي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده . د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای . نه پوهېږم، چې د امریکایي عسکرو او چوښو منتر سوي پلویان په دې خنډني استدلال کې څه نبوغ او تبحر ويني؟!

راسی پر دې خبره یو څه روڼا واچوو، چې امریکایان ولي له یوې خوا ځانونه مرگ ته ورکوي او له بلې خوا د خپلې استوگني له کبله، کوربه هیوادو ته پیسې هم ورکوي . واقعیت دا دی، چې امریکایان ظاهراً ځینو، نه ټولو، کوربه هیوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابت څه پیسې ورکوي؛ خو په بدل کې یې داسې څه اخلي، چې له ورکړل سوي محصول سره په هېڅ ډول د پرتلي وړ نسي بلل کېدای . د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه اوناورینونه پراته دي :

- د ملتونو د ملي شتمنیو لوتول .

- د هیوادو په کورنیو چارو کې ډول ډول لاسوهني . زموږ امریکا مآبه لیکوال او تحلیلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چې امریکایي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنیو چارو کې هېڅ راز لاسوهنه نه کوي . مگر سلیم عقل، ژور منطق او تاریخي

باید تر هر څه مخکې د خلگو پر ملگرتیا او همکارۍ غور وکړو . دا خبره هم له هېچا پته نه ده، چې پردو پوځو د خپل یرغل له همغې لومړۍ ورځې څخه په هیواد کې جگړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن وهلي ده؛ او د دایمي چوښو په جوړولو سره به بېله شکه دا ستونزي او مصیبتونه نور هم زیات سي .

دغو واقعیتو ته په پام سره، اوس زموږ وین او هوښیار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چې امریکایي لښکرو په افغانستان کې د څه ډول نظام ساتني او دفاع ته ملا تړلي ده؟

ایا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنایتکارانو، خاینانو او غلو حکومت د امریکایي توپ او ټانک په زور له کودتاوو یا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟

ایا د امریکایي عسکرو د دایمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بي وسه او بي کسه اکثریت سیاسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه بي؟

ایا د کرزي په گونبه کېدو سره به، عبدالله عبدالله یا کوم بل امریکایي ایجنټ د کابل د تاج او تخت واگي نه تر لاسه کوي؟

زموږ د ټولني عیني واقعیتو ته په کتو سره، دا استدلال هېڅوک نسي قانع کولای، چې امریکایي لښکرکوټونه به افغانان له کودتاوو او بلواوو څخه وژغوري؛ سوله او ثبات به راولي؛ او په دې توگه به د هیواد اقتصادي او فرهنگي پرمختگ ته لاره هواره کړي .

د امریکایي چوښو د اقتصادي گټو افسانه

ځیني افغان لیکوال او شننونکي استدلال کوي، چې په افغانستان کې د امریکایي لښکرکوټو سته والی او تداوم نه یوازې زموږ سیاسي استقلال او ملي حاکمیت ته تاوان نه لري، بلکې له اقتصادي پلوه هم ډېرې گټې لري . د دوی له نظره یې لویه

ډلو ټپلو گټي خوندي کيږي . دا زموږ غوښتنه نه ده، چې د دولت فابريکي، کارخاني او نوري تصدۍ د خاورو په بيه پر کورنيو او باندنيو مافيايي ډلو وپلورل سي . تر دې چې تېر سو، ايا له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ گومرکي (گمرکي) تعارفي او نور مالي- اقتصادي سياستونه د افغانانو له خوا ټاکل کيږي، که د باندنيو دولتو او بين المللي سازمانو له خوا؟

ايا په هيواد کي واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سياست والو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنيو سازمانو ديکتې سوي لارښوونې؟ د داسي لاسوهنو ليست خورا اوږد دئ، چې د ټولو يادونه يې د دې لنډې مقالې تر حوصلې وتلي خبره ده . البته پر امريکا او ايتلافي دولتو سربېره، گاونډي او سيمه ييز دولتونه هم د افغانستان په کورنيو چاروکي پراخي لاسوهني کيږي، چې د ټولو علت او منشأ بيا هم په هيواد کي پردي پوځونه، بېلابېلي تروريستي ډلي ټپلي او له هغو څخه را پيدا سوي کرکېچن سياسي او امنيتي حالات دي . هيله من يم، چې د امريکايي چوښيو د تداوم پلويان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعيت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوښيو په سنه والي کي، له راز راز لاسوهنو خونديتوب له لويه سره ناممکنه خبره ده . البته، زموږ په کورنيو چارو کي لاسوهني د امريکايي چوښيو يوازنی هدف نه دئ . راسی په لاندي کرښو کي د داسي استعماري لښکرکوټو ځينو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

- په سيمه کي د استخباراتي شبکو پياوړي کول او پراخول .
- د سياسي مخالفينو رتل، زيندي کول، ځورول او تعذيبول . پوهېږو چې د امريکا دولت د بشري سازمانو او ډيموکراټيکو غورځنگو د پياوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سياسي مخالفينو ته د هغه هيواد په قلمروکي غيرقانوني جزاوي ورکړي؛ نو ځکه د انسان ټينتونکو په څېر د نړۍ له گوټ گوټ څخه خپل بېلابېل مخالفين برمه کيږي؛ او بيا يې د راز راز پوښتنو، پلټنو، ځورونو او عذابونو له پاره

تجربې دا مفتي او هوايي خبري منلای سي؟! دلته بده نه ده، چې په تېرو لسو کالو کي د گرانو لوستونکو پام د يرغلگرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولگو او مثالو ته را واړوو، تر څو په خپله قضاوت وکي، چې د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېرن سيوري لاندي د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعيت لري .
ايا دا د افغانستان د خلگو غوښتنه وه، چې په بون کنفرانس کي د تړلو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و پېژندل سوو جنايتکارانو، قاتلانو، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالگرو په لاس کي نه وای، ايا چا د داسي برېنډي لاسوهني جرأت کولای سو؟

په بون کنفرانس کي د مزدور رژيم داساسي قانون پروژې طرحه سوه، ايا څوک په هغې کي د امريکايي انجينرانو له مهندسي څخه نټه کولای سي؟
ايا دا زموږ د هيواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزير، مرستيالان او نور سرغنې د عسکري کالو

(uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟

البته، د دفاع وزارت د مسوولينو له خوا د عسکري يا ملکي کالو اغوستل په ماهيت کي څه لو (لويه) خبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کي د پردو بښکاره لاسوهنه بښي .

زموږ په هيواد کي چا د مختلط يا گډ اقتصادي سيستم پر ځای د « بازار » يا « آزاد بازار » اقتصادي سيستم ودراره؟ شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځينو پرمختيايي هيوادوکي بڼه نتيجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سيستم کي د عامو خلگو د حقوقو د ساتني له پاره هم ځانگړي ميکانيزمونه او ادارې جوړې کړي دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هيواد کي د چور او چپاو، لاقانونيت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد يوازي د مافيايي

ټپل سوی ترون پر بنسټ، د اتلسو(۱۸) لکو روپو کلنی مرستي په بدل کې، له امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟!

ايا د هيواد د سوهيلي او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدې خاورې، واحد کولتور او واحدې ژبې ټوټه ټوټه کېدل، ناسي ته کوچنی خبره ښکاري؟!

ځيني ښاغلي له واقعيتو څخه په بې خبرۍ ياسترگو پټولو سره دا ادعا هم کيږي، چې گوندي امريکايي چوښيو د نړۍ په هيڅ هيواد کې ستونزو او پېچومو ته لمن نه ده وهلې . زه نه پوهېږم، چې دا ښاغلي د پيل په غور کې بیده دي، که له کالو سره د خلگو په سترگو ننوزي؛ او دا روښانه واقعيت په دوو گوتو پټيږي؟
د ليکنې په دې برخه کې د گرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چې امريکايي چوښيو د نړۍ په بېلابېلو هيوادو کې، مېشتو خلگو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پريښي دي .

ټول جهان په دې خبر دئ، چې د جاپان خلگ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کې د امريکايي ادو د تړلو له پاره مظاهري کيږي؛ د اوکيناوا د ښار خلگ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزي ته رسېدلي دي . په اوکيناوا کې د امريکايي ادو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر رارسېدو مخکې استعفاء ته اړ کړ؛ ځکه د خپل گوند له غړو سره د هغې ژمنې په پوره کولو کې پاته راغی، چې ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به امريکايي چوښي د اوکيناوا له ټاپو څخه ایسته کيږي(کوي) . د دې کرکېچني مسألې د نورو تفصيلاتو له پاره دغه اينټرنېټي پاڼې وگورئ :

<http://www.closebase.org/>

په مختلفو هيوادو کې خپلو جوړو سوو لښکر کوټو ته بيايي . د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو له پاره د بې گونا انسانانو دې تښتونو ته په سياسي او حقوقي اصطلاح رنډيشن (rendition) وايي . د جنگره جورج . ډبليو . بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې گونا انسانان د سي . آی . اي . د پټو عملياتو په ترڅ کې له بېلابېلو هيوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځينو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته يې سرونه د بگرام او گوانتانامو له محبسو څخه را ووتله . تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ايا د امريکايي چوښيو جادو سوي پلويان او خواخوږي دا خبره مني که يا چې زموږ گران هيواد، په تېره بيا تاريخي بگرام له تېرو لسو کالو راهيسي د غيرقانوني پلټنو، زبندی کولو او ځورونو په يوه خطرناک او بدنام بين المللي مرکز اوښتی دئ . په دې تور او انساني ضد محبس کې نه يوازې زموږ بې گونا هيوادوالو، بلکې د نړۍ له بېلابېلو هيوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې يا هغه نامه، رنگارنگ جزاوي او ځوروني ورکول کيږي . ايا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقيقت ته غاړه ايښوولای سو، چې له هيواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان يا شکنجه ځای په توگه استفاده وسي؟! زما په گومان خو هيڅ بشري وجدان، هيڅ ملي او منور افغان دا تور نوم نسي منلای .

- د کوربه هيواد او شاوخوا سيمي د ملي او خپلواکۍ بڅښوونکو غورځنگو ځپل او شاته وهل .

- فرهنگي او مذهبي يرغل .

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپورول .

- د پوځي ازمايښتو او تمرينو له لاري د کوربه هيواد او حتا شاوخوا سيمو محيطي ککړتيا او ځيني نور سياسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي زيانونه .

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوري خاوري د کرايه کولو مېتکرينو ته بلنه ورکوم، چې يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وگوري، چې انگرېزانو د ډيورند د

ز مور هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللی او غښتلی هیواد د امریکایي چوښیو د فشارو په وړاندې خپل اساسي قانون تر پښو لاندې کيږي، د نوري نړۍ، په تېره بیا ز مور غوندي مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال یې؟! دا خبره له هر راز شک او شېبې وتلې ده، چې د امریکایي چوښیو په موجودیت کې به ز مور ملي واکمني او سیاسي خپلواکي هیڅکله خوندي نه یې .

د نړۍ والو چارو څارونکو ته مالومه ده، چې د امریکایي چوښیو فعالیتونه په فلپین کې هم زیاتره له سیاسي شخړو او لانجو سره لاس او گړوان یې . دنیویارک تایمز په لاندني لینک کې د فلپیني حکومت او امریکایي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته یوه لنډه کتنه سوې ده :

<http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html>

په سعودي عربستان کې هم له امریکایي ادو سره د عامو خلکو مخالفت څه پټه خبره نه ده . درنو لوستونکو ته څرگنده ده، چې له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفینو د وسله وال مقاومت یوازنی دلیل هم په پیل کې همدغه امریکایي چوڼی وې؛ ځکه امریکایي پوځونه په حقیقت کې د خلیج د جگړې په پلمه په سعودي عربستان کې ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چې تر خپل رسمي مأموریت وروسته یې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مگر په خواشینۍ سره چې د فارس خلیج په حساسه ستر اټډرېکه سیمه کې یې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې . که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ایستلي، بېله شکه به تر اوسه پورې د راجاگانو او نوابانو په شان هوري ناست وای . د دې موضوع نور تفصیل په دغو ویبپاڼو کې وگورئ :

<http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf>

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h>

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

د نوروکوربه هیوادو پر خلاف، جرمني دولت هر کال په خپل هیواد کې د امریکایي پوځي ادو د لگښتو له بابتو امریکایي مقاماتو ته تقریباً یو میلیارد ډالر ورکوي . د دې خبر تفصیل دلته وگورئ :

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

که څه هم په جرمني کې د سوسیال ډیموکراټیک گوند او زرغون (گرین) گوند ایتلافي حکومت د عراق پر خلاف د امریکا او بریتانیا له جنایتکارانه یرغل سره مخالفت لاره ؛ خوسره له هغه هم مجبور و، چې له یرغلگرو هیوادو سره لوژیستیکي او عسکري مرسته وکړي . دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرگنده سرغړونه گڼله کېږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشیانه تېري کې د سوشل ډیموکراټیک گوند او زرغون گوند د ایتلافي حکومت پرتیا زبديږي . د دې موضوع نور جزئیات په دې مضمون کې وگورئ :

<http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml>

په تورکيه (ترکيه) کې د اینجرا لیک امریکایي چونی هم د تورکيې په سیاسي نظام کې د هغه هیواد د پوځیانو د ښکاره برلاسي، د اسراییلو د صهیونیستي دولت د ټینګښت او په سیمه کې د امریکا د ځینو نورو استعماري هدفو د تحقق له پاره کار کوي . بي ځایه نه ده، چې د خبرو په دې برخه کې د امریکایي پوځیانو د همېشني حضور له افغاني پلویانو څخه پوښتنه وکړو، چې که به هویته تورکي پوځیان او سیاست وال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصیلي مؤسسو کې د پورني اغوستلو اجازه نه ورکوي، مور افغانان هم باید د هغو د دې جاهلانې او انساني ضد عمل پېښې وکړو؟!

که غرب مآبه تورکي پوځیانو او سیاست والو د خپل سیاسي ژوند د بقاء له پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، مور افغانان به یې هم په پټو سترگو تقلیدکوو؟ مگر مور د مولانا جلال الدین بلخي غوندي عارف او سید جمال الدین افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ یو چې د هویت بابللو تورکانو پېښې وکړو؟!

که څه هم تورکيه خاص جيو - ستراتيژیک موقعیت او له قبرس او ارمنیانو سره تاریخي ستونزې لري، خو سره له هغه هم که یې عام خلگو ته په ریشتیا سره اختیار ورکړل سي، ښايي نه په ناتو کې غړیتوب او نه په خپل هیواد کې د امریکا همېشني حضور ته غاړه کېښېږدي . د تورکيې د سیاسي تاریخ پوهانو او شنونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چې د امریکا متحدو ایالاتو تل په تورکيه کې د خپلي پوځي ادې او وفادارو تورکي پوځیانو له لارې د هغه هیواد د دیموکراتیکو رژیمو په ړنگولو کې لویه برخه اخیستې ده. د تورکيې په سیاسي نظام کې د غرب مآبه پوځیانو برلاسي

مور او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې په ۲۰۰۱ ع کال کې ځینو امریکایي الوتکو له پاکستانې هوایي ډګرو څخه پر افغانستان بریدونه وکړه. همدا اوس هم ویل کېږي، چې د سي . آی . ای . بي پېلوته الوتکې (drone predators) له پاکستانې هوایي اډو څخه پر افغانستان او قبایلي سیمو بمباری کوي . که څه هم له ۲۰۰۶ ع کال راهیسي امریکا او پاکستان دواړه نور دا خبره نه مني؛ خو سره له هغه هم ټوله نړۍ په پاکستان کې د سي . آی . ای او نورو استخباراتي ډلو پر خلاف، د خلگو پرله پسې اعتراضونه او خونړي مخالفتونه، په سترگو ویني . علت یې لمر غوندي روښانه دی . پاکستانی خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه یا ښکاره د امریکایي ځانګړو قواوو او سي . آی . ای لویه او پراخه ځاله ده؛ نو ځکه هیڅوک له دې خبرې نټه نسي کولای، چې له امریکایي پوځ او استخباراتي کړیو سره د پاکستانې دولت ښکاره یا پټو همکاریو په هغه هیواد کې د جګړې، نا امنیو او سیاسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي . د دې سرکینو اورونو له کبله پاکستانې اقتصاد او پاکستانې اولس ته دونه (دومره) ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چې د جنرال پرویز مشرف او زرداري له حکومتو سره یې د امریکایي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هیڅکله مخ نه را ګرزي . د پاکستان او امریکا د روانو عسکري همکاریو د ځینو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي :

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

زموږ وياړلئ ملي تاريخ بښي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، بېوزلی او راز راز اقتصادي کړانو کي گوزاره وکړي؛ خو دا هيڅکله نسي منلای، چي د پردو مغرضانه پيسو ته په سترگو نينگلو سره، د غلامی طوق غاړي ته واچوي؛ او د خپلي سپېڅلي او سرلوري خاوري واک له لاسه وباسي .

مور افغانان بايد هيڅکله د پردو پيسو ماهيت، د تر لاسه کولو لاره او په ټولنه کي د هغو وروستی نتيجي له پامه و نه غورخوو. بايد تل دې پوښتنو ته جواب و موو، چي پردي هيوادونه د څه مقصد له پاره پيسې راکيې، د راکولو لاره بي څه ده؛ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مخکنی بشپړتيا، سياسي خپلواکی، ملي واکمنی او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟

که د پردو پيسو په تر لاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مخکنی بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودی خطر و نه هم بايد و منو. بايد و بين او هوښيار اوسو، چي استعمارگران د لرغونو توکو د سرابنو او غولونکو سوداگرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنگو په وړ کولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزاني تر گوتوکيې . بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و نکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د گټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس . له دې سوبه (سببه) بايد افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختگ له پاره د استعمارگرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول پر ځای پر خپلو پرېمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نوبتگرو مغزو، علمي تجربو، ښي اداري او نه ستړي کېدونکي کار او زيار تکيه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالی ته لاره هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلونو څخه خوندي ساتي .

تر لمر روښانه خبره ده . تورکيه، پاکستان او اسرائيل د نړۍ له هغو درو مشهورو هيوادو څخه دي، چي درست سياسي نظام يې په واقعي مانا د پوځي واکمنانو په لاس کي دی . په تورکيه کي د عسکري کودتاوو او له قبرس او ارمنيانو سره د تورکانو د تاريخي مسائلو په باب دغه پاني وگورئ :

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey

<http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm>

http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

مور بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانروو، چي د امريکا چونی په هيڅ ځای کي د ځايي خلگو غوښتنه نه ده. خلگ په خپلو سيمو او هيوادوکي د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشوايي، لوټماری، بي عزتی او ناروايي نسي منلای . دا ډول استعماري چونی نه يوازي په کوربه هيواد، بلکي په چارچاپېره سيمه کي د خپلو، اسارات، زیندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، گواښلو، وړانولو او ککړولو خطرناک مرکزونه دي . په دې خبره د کوچنيانو هم سر خلاصيري، چي استعماري قدرتونه هيڅ کار بي گټي او بي مطلبه نه کيې، امريکا څنگه له دې کلي او اساسي اصله مستنشاء کېدای سي، چي زموږ افغانانو له پاره تر خپلو وينو او پيسو تېر سي؟

په لاندي لينک کي د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو گچه وگورئ . له وړاندي سوو نظر پوښتنو څخه په ډاگه ښکاري، چي خلگ په خپلو ملي او وطني مسائلوکي د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهېږي :

استازو تصویب تر لاسه کړي؛ که څه هم د اوسني تپل سوي اساسي قانون د نیویمی (۹۰) مادې د پینځمې (۵) فقرې له حکم سره سم، د بین المللي معاهدو او تړونو تصدیق یا له هغو سره د افغانستان د یو ځای کېدو پای ته رسول او فسحه کول، د ولسي جرگې له صلاحیتو څخه گڼل کیږي .

امریکايي طراحان د لویې جرگې په جوړولو سره دوه لوی هدفونه په پام کې لري : اول دا چې د ولسي جرگې د تصویب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره، غواړي په افغانستان، سیمه او گرده نړۍ کې خپلو دایمي چونیو ته د « مشروعیت » او « قانونیت » دعوه وکړي .

دوهم دا چې په دې مهمه ملي او وطني مسأله کې دکرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان اورې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چې د کرزي د حکومت یا پارلمان له خوا به د دې مسألې تأیید او تصویب، په درېدلې او خښمېدلې افغان ملت کې د مخالفت او دوښمنۍ لار نوري څپې هم را وپاروي . له همدې سوبه (سببه) کرزی له افغاني او بین المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کې داسې ښيي، چې گوندي (گواکي) دی هم د خپلواکو، سرلورو او باغورره افغانانو په څېر، په زړه کې د امریکا دایمي چونیو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دی . څه موده مخکې یې له افغاني ژورنالیستانو سره په یوه مرکه کې ادعا وکړه، چې دامریکاپښې او لاسونه یې ورتړلي دي؛ اوداسې شرایط یې پر ایښي دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرگنو راڅرخي . ده په ټینگار سره ډاډ څرگند کړ، چې د دولت له خوا به هیڅکله داسې هیڅ کار ونه سي، چې دملت او اولس په گټه نه یې . . .

خو پوه او هوښیار هیوادوال ټول گوري، چې دکرزي گوداگی حکومت له امریکايي اشغالگرو سره په هیڅ برخه کې برابر یا مساوي حقوقي دریځ نه لري . د خلگو په ساده ژبه : چیري نوکر، چیري بادار . هر څوک پوهیږي، چې اشغالگرامریکایان او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسوکالو راهیسي دکرزي د اوردو، پولیسو او

لویه جرگه : امریکايي چونیو ته د « مشروعیت » ورکولو نمایشي افرمایشي غونډه

لکه څنگه چې په تېرو مباحثو کې هم یادونه وسوه، زموږ د ځینو غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کې د امریکايي چونیو جوړول، په هیڅ وجه د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي . زموږ سترگه ورو او باخبره هیوادوالو ته په بشپړه توگه څرگنده ده، چې د دې ډول استعماري چونیو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو یانې د امریکايي یرغل له همغې اولي ورځې څخه پیل سوی؛ او تر اوسه پوري په پوره چټکۍ سره روان دی . له شیندن څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتیکا پوري گرده افغانستان د امریکایانو او نورو ایتلافي پوځو په لویو او کوچنیو لښکرکوټو ډک دی . له دې روښانه حقیقت څخه هیڅوک سترگي نسي پټولای .

هغه څه چې تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېرنو استعماري چونیو ته یوازي د « رسمیت » او « مشروعیت » ورکولو خبره ده اوبس . البته، د حامدکرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله په مشرۍ مزدور اپوزیسیون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، جاسوسانو او تپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولایتي جرگې هم د دغه راز تش په نامه « رسمیت » او « مشروعیت » ورکولو دپاره تر ټولو ښه او مناسبه موقع گټله کیږي . امریکایانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو له پاره، په تېرو لسو کالو کې خپل زرگونه پوځیان مرگ او درد ته ورکړه؛ میلیارډونه ډالر یې په اور کې واچول؛ په خپل هیوادکې دننه او دباندې یې د میلیونو سوله دوسته اولسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښووه .

همدې واقعیتو ته په کتو سره، امریکایانو دا غوره وبلله، چې خپلو دایمي چونیو ته د چا خبره « رسمیت » او « مشروعیت » موندلو په خاطر د « لویې جرگې » د

کي هلي ځلي کي، چي مزدور او منفورکزي ته د « ملي » شخصيت په ورکولو سره، په افغاني او بين المللي ټولنه کي، باور او پرستيژ ومومي .

خير، دکرزي لاف وگراف به پر خپل ځای پرېږدو، د امريکايانو کلونه کلونه مخکي جوړي سوي چوني اوس د چا خبره يوازي د « رسميت » او « مشروعيت » دپاره د لويي جرگي نمايشي ټاپي ته انتظار باسي . زه پوره باور لرم، چي د دې درواغچي او تقلبي ټاپي د اخيستلو دپاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي . بېله شکه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلگ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږونکي ازماينست سره مخامخ کړي دي . . .

مخکي تر دې چي د لويي جرگي له خوا د امريکايي چوښيو د تصويب يا ترديد په اړه خبري نوري هم اوږدي کو، بي گټي نه گټي چي تر يوه بېل سرليک لاندې، زموږ په گډ تاريخي کور (گران افغانستان) کي د جرگو و ارزبنتاک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبري ځانته مالومي کړو، چي د جرگو او مرکو دود له څه وخته باب سوي؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډوکي څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي گټو د ساتني دپاره يې څه ډول پرېکړي کولې . زموږ د پلرو او نېکو دا وياړلئ دود او دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کي زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطندارانو ته د ملي او وطني گټو د ساتني ستر رسالت او مسوليت ور په يادکړي .

په افغانستان کي د جرگو او مرکو تاريخي دود

تاريخ بني، چي زموږ لرغوني مېنه د آريايانو له زماني څخه د جرگو او مرکو هيواد دئ . د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه گانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو دپاره د « سبها » او « سميتي » په نامه دوديزي جرگي درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰) . د مؤرخانو او محققانو د څېړني له مخي، « سبها » د

استخباراتو په گډون، ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکي . په دې اساس نو د هغو د لاسو او پښو تړلو ادعا هم له يوې بي خونده توکي پرته، بله مانا نه لري . امريکايان او پياوړي اروپايي دولتونه خو ها خوا پرېږدئ، ايا په تورو کڅوړوکي د ايران د اخوندي رژيم د جنايت ټولوييسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سياسي خپلواکي په نامه څه پريښي دي؟! !

کله چي د فارسيزم او شيعيزم مکارو ټيکه دارانو د منلو بين المللي موازينو پر خلاف، زموږ مظلوم هيوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنايت څخه لاس نه اخلي، ايا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه څه پورته کړ؟! !

کله چي همدې پراختيا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانيت او اسلاميت د ټولو اصولو پر خلاف له خپل هيواده وشړل، ايا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟! !

دا خبره هم د هېچا هېره نه ده، چي کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ايران کي د افغاني سوداگرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو دپاره څه توره وکړه؟! !
د دې خبري له حقانيت څخه هم هيڅوک نټه نسي کولای، چي که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهري نه وای، مزدورکرزي او د هغه خاينو ملگرو به د ايراني حاکمانو د اندېښني او خرڅبني له بيړي د يوه تشريفاتي هيات د لېږلو جرأت هم نه وای کړی . داسي مثالونه په پېڅر دي، چي د کرزي او ملگرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي .

له دې امله افغانان اوس د کرزي په دې نمايشي او زرگري مانورو هيڅکله نه غوليري . په تېرو لسو کالوکي يې دهغه ددغه راز زرگري جنگو او غولونکو نندارو خورا ډېري نموني و ليدلي . د تېرو لسوکالو ريکارډ په چپه (چوپه) خوله گويا دئ . امريکايي اشغالگران د دغه راز غولونکو تاکتيکو په کارولو سره، په واقعيت

عامو خلگو جرگه وه، چي په کلو او بانډوکي به جوړېده؛ خو «سمیتي» داسي جرگه وه، چي د قام مشرانو، مخورو او شتمنو بی غړیتوب لاره . په دې توگه «سبها» له نننۍ اولسي/ولسي جرگې او «سمیتي» له «څلوېښتي»، «مشرانو جرگې» یا «سنا» سره ورته والی درلود . په هندوستان کې تر اوسه د «سبها» آریایي کلیمه د لوک سبها (Lok Sabha) یا ولسي جرگې (شورا) او راجیا سبها (Rajya Sabha) یاد ایالاتو

د جرگې (شورا) په ټکو کې ژوندی پاته ده؛ او د دې خبرې مانا دا ده، چي مور له هندیانو سره په تاریخي او فرهنگي میراثو کې، گډي رینې لرو.

جرگه او مرکه زموږ په کورني، کلیوالي، قبیله یي او ملي ژوندکي ډېر لوړ او ارزښتناک حقوقي - سیاسي ځای لري . همدا اوس مور ټول افغانان د خپلو کورنیو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځینو مصلح او خیر غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنایانو په گډون کورنی جرگې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د بېلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره دکلي د دیني عالمانو، مشرانو او مخورو په گډون، کلیوالي یا محلي جرگې جوړیږي . د دوو یا څو قبیلو/ قومو تر منځ بېلابېلي شخړي او ناخوالي هم تل د جرگو او مرکو له لاري حل کیږي، چي په هغو کې د بنکېلو اړخپوهان، عالمان، قومي مشران، سپین ریږي او د رسوخ خاوندان برخه اخلي . لویه جرگه، لکه څنگه چي له نامه یي ښکاري، د افغانانو د لویو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع؛ او د خلگو د ارادو او غوښتنو څرگندوی ده .

د دې دپاره چي د ملي جرگو په ارزښتناک رول او سترو ملي پرېکرو ښه سر خلاص کړو، بده نه ده چي دلته زموږ په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرگو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارگرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بڅښوونکي غورځنگ له لومړیو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې بېلابېل مؤرخان لیکي :

«کله چي حاحي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفی تر زیارت او له عربي علماوو څخه د گرگین او ملگرو د وژني تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلی کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د خلگو د مخه ورو یوه جرگه وروبلله . په دې جرگه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اوږدې او هر اړخیزې خبري وسوې؛ او د جرگې برخه والو ته د صفویانو د وحشي حکمران - گرگین د وژلو په اړه د عربستان د عالمانو فتوا، ور ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) .

دوهمه جرگه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلی کې د «مانجی» په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغي زمانې ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، گل خان بابر، نور برېڅ، نصر و خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ گډون پکښي کړی ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرگه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوره وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) . تر دې جرگې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلگو، چي په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادی غوښتونکي مشر په توگه و پېژندئ (غبار ۳۱۹) .

دریمه جرگه هغه وخت جوړه سوه، چي زموږ ننګیالیو نیکونو د لوی ملي او ولسي مشر (میرویس خان هوتک) په مشرۍ په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراطوریو د گډو دسیسو او لمسوونو په سوب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او گواښو څخه نه وه ژغورل سوي .

خزانی لیکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندې کړی دی، چې لوستونکي یې په «پته خزانه» او «تاریخ مختصر افغانستان» کې تفصیل لوستلای سي (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۹ - ۸۰؛ هوتک ۱۰۹).

د هوتکو تر څه باندې دېرش کلني ویاړلي دورې وروسته، زموږ په ملي تاریخ کې بله لویه او مهمه جرگه د کندهار د «شیر سُرخ» تاریخي جرگه ده، چې په (۱۱۶۰ هـ.ق / ۱۷۴۷ ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرگه کې، چې د نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو دپاره بلل سوې وه، د ځینو قبیلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد میر افغان)، د پوپلزو مشر (محببت خان)، د ساگزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصراالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمدخان ابدالي) برخه اخیستې وه. جرگې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال د یوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله روغې جوړې ته ونه رسېده؛ ځینې په یوه دلیل، ځینې په بل دلیل له پامه ولوېده. د جرگې په نهمه غونډه کې گرده په دې سلا سوه، چې پېنځه ویشته کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتیا، پوهې، تجربې، زغم او نېک شخصیت له مخې، د خپل ملي مشر په توگه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لایخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنگ، چې د جرگې په گډون کوونکو کې یې د یوه تصوفي او روحاني شخصیت په توگه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شیر سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نیژدې پټي څخه د غنمو یو وړی پرې کړ؛ او د احمد خان په بگری کې یې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول د هیواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه لیرې سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار ۳۵۵). د «شیر سُرخ» د جغرافیایي موقعیت او تاریخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد احمد علي کهزاد (۱۲۸۲ - ۱۳۶۲ هـ.ش) مقاله دلته کتلاى سئ:

میرویس خان هوتک په دې جرگه کې، د خلگو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: «که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلی یې (وي)؛ او د پردو د مریټوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه اودوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه اړېدي... د جرگې برخه والو، د خپل ملي مشر د وینا تر اړوېدو وروسته، په ټینگار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستيو سلگيو پوري به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخینو له روایت سره سم د زړور او مُدبر مشر (میرویس خان هوتک) تر مړینې وروسته د هغه ورور (عبدالعزیز خان) د چارو واگي په لاس کې واخیستې؛ او سمدستي یې د خلگو یوه پراخه جرگه ور بلله. په خواشینۍ سره عبدالعزیز د خپل سرلوري او باغروره ورور په څېر د لوړ همت او پیاوړی هوډ څښتن نه ؤ، نو ځکه یې له جرگې څخه د صفویانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرگې گډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم عبدالعزیز د اصفهان در بار ته سفیر ولېږه؛ او ددغو درو شرطو په رعایت سره یې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښووله:

۱- د هغو مالیاتو بخیل، چې په کندهار کې د گرگین د واکمنۍ پر مهال اخیستل کېده.

۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتگ مخنیوی.

۳- د عبدالعزیز په زامنو او لمسیانوکي د پاچهي د دوام په رسمیت پېژندل.

د ډېروکورنیو او بهرنیو مؤرخینو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزیز په دې شوم او شرمناک دریخ خبر سوه، څلوېښتو زرو کسانو د میرویس خان له زوی (محمود) سره لاس یوکر؛ او د عبدالعزیز په وژولو یې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسین هوتک د دربار منشي او دپټي

دنده پر غاړه اخیستی ده؛ خو انقلاب ، د صدراعظم په توگه د داسې چا د ټاکلو غوښتنه کيږي، چې خلگ یې د کارونو پوښتنه او گروپونه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

په همدې لویه جرگه کې له خلگو څخه د بنځو د مخ لڅي په اړه هم پوښتنه وسوه . ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کې ناسته وه . ټولو برخه والو د بنځو لڅ مخي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مگر دووکسانو - د کابل د گمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداگری وزیر - عبدالهادي خان داوي ونه منله . دې دواړو کسانو و ویل : موږ د بنځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کې، چې هره خوا د انگرېزانو دسیسې او توطیې روانې دي؛ او له دې مصلحانه خوښت څخه هم فتنه جوړوي (داسې هم وسوه) (حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳).

دې ته وایي خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوري او باغوره افغانان . هغه کسان چې د هیواد د لوړو ملي گټو د ساتني او دفاع په لار کې تر عزت، مقام، حتا خپل سر هم تېر دي . عبدالرحمان لودین خو څوکاله وروسته په سرښندنې سره عملاً هم ثابتته کړه، چې د وطن او خلگو د خدمت په لار کې له سر بایللو څخه هیڅ بېره او ډار نه لري . د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان خټک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په « دستار نامه » کې ناحقه نه دي ویلي :

چې دستار تری هزار دي

د دستار سري په شمار دي

بگری یا دستار تړل د هر کس او ناکس کار نه دی . دا کار د هغو خپلواکو، هودمنو ، مړنو، پوهو او زړه سواندو کسانو کار دی، چې خدای په شلو کمالو او نېکو خویو نازولي یې؛ او د وطن او ملي نوامیسو د ساتني په لار کې له هیڅ راز قربانۍ او سرښندنې څخه بېره ونه لري .

د « شېر سُرخ » تر جرگې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هیواد د سیاسي او ملي مسألو د حلولو دپاره، لویو جرگو ته مخه کړې ده . د امیر امان الله خان (۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کې هم دوی لویې جرگې جوړې سوې، چې یوه یې په ۱۹۲۴ع کال او بله یې په ۱۹۲۸ع کال کې وه . دلته د دې دواړو لویو جرگو د یوه گډون کونکي (عبدالرحمان خان لودین کبریت) د هغه بیان یوه برخه راوړم، چې د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندې یې د اعتراض په بڼه وړاندې کړی دی؛ او د افغانستان ټولو سیاست والو ته د عبرت لوی درس گڼل کيږي . د ملي مبارز او ریښتیني روښانفکر - عبدالرحمان لودین په وینا کې د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دی، چې د خلگو ریښتیني استازي باید د ملت د لوړو گټو ساتني دپاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه بېره و نه کړي؛ په قامي او ملي جرگو کې همپشه هغه څه و وایي، چې د خلگو او وطن په گټه یې، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په گټه .

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستري کېدونکي مبارز - ارواښاد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۶- ۱۳۵۶ هـ ش) په « افغانستان در مسیر تاریخ » او لوی استاد - ارواښاد علامه عبدالحی حبیبی (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په « جنبش مشروطیت در افغانستان » کې راوړي دي : کله چې امیر امان الله خان د ۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع کال د میزان پر پینځلسمه په ستوري مانی کې دانقلابي پاچا په نامه خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین یې په جواب کې و ویل : « ټولواک [امان الله خان] ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که داسې یې نو د دولت په دستگاه کې هم باید انقلاب و مني . لس کاله کيږي، چې ټولواک په خپله د صدارت

څلویښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولونکو جرگو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه لیدلي دي .

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس نو اساسي پوښتنه دا ده، چې د امریکایي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېرن سیوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لویه جرگه، څه راز ماهیت ولري؟! راسئ دې پوښتنې ته د هیواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعیتو په رونا کې، جوابونه ولټوو:

دامریکایانو د ټپل سوي اساسي قانون د یوسولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لویه جرگه د ملي شورا د غړو او د ولایتو او ولسوالیو د جرگو له رییسانو څخه جوړیږي . البته د کابینې وزیران، د سترې محکمې رییس او غړي هم کولای سي د لویې جرگې په غونډوکي یې له دې چې د رایې ورکولو حق ولري، گډون وکړي .

د ملي شورا د انتخاباتو څرنگوالی، تشکیلاتي جوړښت، د غړو علمي سوبه، سیاسي، مذهبي او فکري تمایلات او بهرني حامیان ټولو افغانانو ته په بشپړه توگه څرگند دي . پردې روښانه واقعیتو به هیڅ بحث نه کوو؛ راسئ دې مهمې خبرې ته یوڅه ځیر سو، چې د ولسي جرگې لږ و ډېر سل غړي خو همدا اوس په تېرو انتخاباتو کې د ادعا سوي تگۍ برگی او ډول ډول سرغړونو له اسیته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاینحل دوسیې لري . د دې خبرې مانا دا ده، چې کېدای سي د پارلمان ډېری غړي د ادعا سوو جرمو د اثبات په صورت کې، محبسو ته ولېږل سي . سر بېره پر دې، په دې حقیقتو هم مور ټول خبر یو، چې زیاتره وکیلان حتا خپلو مؤکلینو ته د مخ ښکاره کولو جرأت هم نه لري . که کله له کوم دولتي یا بهرني هیأت سره خپلي سیمي ته د سفر کولو جرأت و مومي ښه ته ښه، که نه نوخپل ټول وخت له مؤکلینو لیري، په کابل کې تېروي .

د لویو جرگو دود له ځینو لنډ مهالو ځنډواو ځنډو پرته، تر اوسه جاري دی . ځینو واکمنانو په نېکه او ځینو نورو د تېرایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستی دی . له دې امله یې ځایه نه ده، چې د دې هیواد ټولې لویې جرگې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو و وېشو:

۱- هغه جرگې، چې د افغان ملت د ریښتینو استازو په گډون جوړي سوي یې (وي)؛ او برخه والو استازو یې د ولسي باور او ملي گټو د ساتني دروند مسوولیت، په پوره ایماندارۍ سره ادا کړی یې، یانې د جرگې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ یې کړی یې، چې په هره مانا له ملي او ولسي گټو سره سمون ولري . دې ډول لویو جرگو ته باید بېله هر ډول شک او شبهي د ملي جرگو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته یې د ملي وثیقي یا ملي تړون په توگه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شېر سرخ ملي جرگې، چې برخه والو کسانو یې تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه ؛ او خلگو هم د جرگو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترگه کتل .

۲- هغه جرگې، چې د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه « مشروعیت » ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړیږي او لا به جوړي سي . د دغه راز دولتي جرگو غړو تل د افغان ولس پر ځای د واکمن رژیم د گټو او مصلحتو استازیتوب کړی اوکيې؛ نوڅکه یې عام خلگ پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقي یا ملي تړون په سترگه نه گوري . داسي جرگو له بې ځایه پیسو لگولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه گټه رسولې، نه یې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختوکي څه گټه ولري . له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د لویو جرگو پر ځای د لویو دوکو یا لویو تېر ایستنو اصطلاح ډېر ه مناسبه برېښي. مور او تاسود افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره بیا تېرو ډېرشو -

د اساسي قانون د يوسلولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لويي جرگې د برخه والو دوهمه ډله

د ولايتي جرگو (شوراو) له رييسانو او غړو څخه جوړه ده . د دې ډلې غړي، لکه څنگه چې مالوميزي، د ملي شورا تر غړو هم زيات په پخوانيو جنگي ډلو تپلو او ايتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کې د ځينو منورو او بي پرې کسانو له موجوديت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولايتي جرگو کې د سياسي او امنيتي حالاتو د خپرېتيا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ يا له هيڅ سره برابر دی .

بالاخره د اساسي قانون د همدې يوسلولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لويي جرگې د گډون کوونکو بله ډله د ولسواليو د جرگو يا شوراو رييسان دي . د ولسواليو د جرگو رييسانو له خلگو سره د نيزدې او ټينگو اړېکو په وجه کولای سواى، په لويه جرگه کې رغنده اوارزښتناکه برخه واخلي؛ خو په خواشيني سره، چې په هيواد کې د زياتېدو کو نامنيو له کبله د ولسواليو جرگې تر اوسه جوړې سوي لانه دي .

کله چې په راتلونکې لويه جرگه کې د ولسواليو د شوراو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نيمگړتيا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسي او وارخطايي سره و ويل : « داخو هغه لويه جرگه نه ده، چې په اساسي قانون کې يې يادونه سوي ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرگه ده ، چې يوازي د امريکانو د پوځي ادو په اړه نظر ورکوي . » کرزي بېچاره له لسو کالو راهيسي حتا په دې خبره هم پوه نسو، چې په اساسي قانون کې تسجيل سوي لويه جرگه، په حقيقت کې همداعننوي يا دوديزه لويه جرگه ده، چې تر اوږدو تاريخي پړاوو وروسته اوس د يوې ارزښتناکي حقوقي مؤسسې په توگه، په اساسي قانون کې تسجيل سوي ده . له دې اسيته نو د قانوني او عنعنه يي لويي جرگې تر منځ، هيڅ توپير نسته . که په

اساسي قانون کې تسجيل سوي لويه جرگه د ولسواليو د جرگو د رييسانو له نسته والي له امله نسي جوړېدای، بيا نو عنعنه يي يا دوديزه لويه جرگه هم د جوړېدو شرايط نه پوره کوي . . .

ايا په داسې شرايطو او حالاتو کې، د ملي شورا غړي او د ولايتي شوراو رييسان، په لويه جرگه کې د افغانستان د بي وسه او بي کسه خلگو استازيتوب کولای سي که يا؟!

ايا د کورنۍ او بانډنۍ مافيا په پيسو، سياسي معاملو او لاسوهنو کېښول سوي کسان د لويي جرگې پرېکړو ته « مشروعيت » ورکولای سي؟!

هو! کرزی او د هغه جرمي شريکان به په لويه جرگه کې د امريکايي چوښيو پر شوم پلان د ټاپي لگولو دپاره، د هيواد د سياسي، اجتماعي، فرهنگي او علمي ټولنو د استازو په نامه ځيني کلپشه يي څېرې هم را وغواړي؛ خو د غوره مالانو، بي غروره او خرڅ سوو کسانو د را غوندولو دا ډول تلابنونه به هم د جرگې « مشروعيت » ته هيڅ گټه ونه رسوي .

کله چې د جرگې پرېکړي په ميليونو افغانانو او حتا گاونډيو هيوادوکي هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا نو د هغې جرگې د جوړېدو گټه او فايده په څه کې ده؟!

مور او تاسو وليده، چې د ببرک او نجيب په واکمنيو کې هم دغه راز تبليغاتي جرگې ډېرې جوړې سوي؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځي پرتميني مېلمستياوي جوړې او ښه سوغاتونه ورکړل سوه؛ خو ننلو او وپرزلو افغانانو ته يې د يوې اولسکيزي گټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرگو برخه وال د خلگو ريښتيني استازي وه؛ او نه يې په جوړو سوو جرگو کې د خلگو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سواى . دکرزي د حکومت لويي جرگې هم د ببرک او نجيب تر غولونکو جرگو، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای .

لسگونه بی گونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي . نن د هیلمند په نوزاد، پروان د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نوروکلو او بانډوکي (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکي گلان، زموږ خوندي مندي، زموږ وروڼه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کرنګ سوه؛ او دا زړه چاودونکي لړۍ تر ننه په خورا درېي او درزي روانه ده . له دې روښانه حقیقه هم هیڅوک سترګې نسي پټولای، چې پردو لښکرو او مزدور رژیم له تېرو لسو کالو راهیسي دازادۍ، اولسواکۍ، بشري حقوقو، قانونیت او عدالت پر ځای د جګړو، نا امنیو، دوښمنیو، ظلمو، خیانتو، غلاوو او فساد توخومونه وکرل .

تېرو لسو کالو له ورايه ثابته کړه، چې د افغاني مسائلو یاني جګړې، زورواکۍ ، وزگارنۍ، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو حلول د پردو پوځو اود هغو دکښنېولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده . واقعیت هم دا دی، چې سوله او امنیت راوستل؛ د خلکو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول نارواوو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي نظام کې د فساد او بی عدالتیو ختمول او خلکو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د بېلابېلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیایي ډلو تېلو کار نه دی . هیڅوک په نړۍ کې داسې هیواد نسي په گوته کولای چې قاتلانو، تباهاکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دي، خپلو بېوزلو او مظلومو خلکو ته هوسا او سوکاله ژوند جوړکړی یې . ځکه جنګي او مافیایي ډلي تېلي په جنګ، وژنو، اړودو، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستوکي درني گټي لري . که همدا اوس په افغانستان کې جنګ، وژني او سیاسي باد وباران نه یې امریکا، غربي دولتونه، روسیه، ایران، پاکستان، هند، عربي هیوادونه او داسې نور مغرض سازمانونه او دولتونه هیڅکله دي او هغه جنګي ډلي، مافیایي سازمانو او جاسوسانوته، په چارښاخو ډالرونه، نه ورکړي . یو پلا د رباني،

خبره روښانه ده . د پردو د توپک او نیزې تر ظالمانه سیوري لاندې، هغه هم د یوه مزدور حکومت له خوا، هیڅکله د ملي او واقعي جرګې خبره نسي مطرح کېدای . د همدې استدلال له مخې به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې لویه جرګه هغه څه کيږي، چې امریکایي بادران یې غواړي . که څه هم په لویه جرګه کې به د ایران، پاکستان او روسیې مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي ویاړونو د ژغورنې، بلکې د خپلو بهرنیو بادرانو د ستراتیژیکو گټو د تحقق په خاطر د امریکایي چوښیو د تصویب په لار کې خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هیڅ گومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونیسي، چې کلونه کلونه مخکې د زرگونو پوځي تلفاتو او میلیارډو ډالرو په بیه د همدې مقصد دپاره په سي . آی . ای . او پښتیاگان کې جوړ سوې دئ .

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د لویې جرګې له خوا د امریکایي چوښیو تصویب به نه یوازي زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسائلو حل ته لار هواره نه کړي؛ بلکې تل تر تله به د جګړو، افغان وژنو، وړانیو او بدمرغیو اور ته لمن و وهي . په راتلونکي او وروستی برخه کې د امریکایي چوښیو په وړاندې د خپلو ملي او وطني مسائلو د حل پر اساسي او هر اړخیزو لارو ږغېږو.

له امریکایي چوښیو او نورو استعماري نخشوڅخه د ژغورنې لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملي هیواد (افغانستان) کې د تېرو لسوکالو ترڅو تجربو، په ډاگه وښوول چې د سولې، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران، ټوله په خپلو جبري اتوکي ډبل دي . داسې ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په یوه کلي یا اولسوالی کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا دکوچنیانو، ښځو او سپین ږرو په گډون

د سي . آی . ای . مشر - لیون پانیتا څه موده مخکي په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعدې د غړو شمېر تر سلو لږ دی . بی له شکه، د آسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سیاسي، سازماني او تبلیغاتي ظرفیت بل کلک گوزار و . پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دی، نه معقول . عملي په دې نه دی، چې دا خلگ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلگوکي ژوري رینې لري؛ او له تېرو لسو کالو راهیسي یې د امریکایي او ایټلافي قواوو له بمباریو او بریدو سره سره، خپل موجودیت او هویت خوندي ساتلی دی . معقول په دې نه دی، چې دې خلگو د سپټمبر دیولسمي په گډون، په نړۍ وال تروریزم کې هیڅکله لاس نه لاره او هیڅ وخت یې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروریزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نور هم په واقعیت کې د امریکا، عربو او پاکستانی آی . ایس . آی له خوا په غاړه کې ور واچول سوه . امریکایان نسي کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټپلو د ځای پر ځای کېدو مسوولیت د افغانانو پر اوږو ور واچوي . دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چې تروریزم، مذهبي افراطیت، نژادپالنې او داسې نورو بدو بلاوو هیڅکله په افغانستان کې ځای نه لاره .

که د افغانی ټولني واقعیتونه داسي دي، بیا نو دا بی سر وپایه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه، داوژني او وړانۍ د څه دپاره؟!

د ایټلافي قواوو ظالمانه بمباریو او ړندو عملیاتو خونه یوازي د تروریزم، افراطیت او تاوتریخوالي په ورکولو کې هیڅ مرسته و نکړه، بلکې د وسله والو مخالفینو مقاومت یې لا نور هم غښتلی او پیاوړی کړ. که ایټلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځینو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلورو او غیرتي پښتونونابودی ته ملاوي تړلي دي، په زر کاله به ډاکرغېرن خوبونه ریشتیا نه کړي .

سیاف، دوستم، فهیم، خلیلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور او داسي نورو پرتمیو مانیو، ډول ډول شتمنیو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وگورئ؛ او بیاپه خپله قضاوت وکړ، چې د افغانانو د وینو او اوبنکو دایې رحمه سوداگران، په تېرو لسو کالو کې په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه څه کيې؟!

له همدې سوبه ، دا وړان او ټوک ټوک افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي . داسي حل، چې پر ټولو ربرېدلو افغانانو سربېره، زمورگاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولني ته هم د منلو وړ یې . زمور د هیواد د دو دېرش کلن ناورین معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري :

اول دا چې د پردو مزدور، فاسد او بی کفایت حکومت باید ژر تر ژره خپل ځای د ناپېیلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو یوه مؤقت ملي حکومت ته وسپاري . د دغه راز ملي حکومت د بني پېژندنې د پاره دي درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله لیکنه وگوري، چې څه کم درې کاله مخکي د هیواد د ځینو ملي وپېانو لکه « بېنوا»، « لر او بر» او ځینو نورو له لاري خپره سوه .

<http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710>

دوهم دا چې ټول ایټلافي پوځونه دي د یوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندي کولو سره، د افغانانو سپېڅلي او خپلواکه خاوره پرېږدي . دا پوځونه له تېرو لسو کالو راهیسي، د آسامه بن لادن ، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو یا ورکولو په پلمه دې خاوري ته راغلي دي؛ خو عملاً گورو، چې په خپلسرو هوایي بمباریو، وړانونکو مخکنیو عملیاتو، بېرحمانه ځورونو او ناوړو کړووړو سره د افغانستان د مظلومو خلگو، په تېره بیا سرلورو او خپلواکو پښتنو په وړاندي ناروا، ظالمانه او بی مفهومه جگړه کيې؛ او هره ورځ زمور مظلوم اولس ته د سر او مال ستر او درانه تاوانونه اروي . له دې امله باید زمور له بی گونا خلگو سره د نابالو یرغلگرو داوحشیانه جگړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي .

يو دا چي له وسله والو گوندو، ډلو او شخصيتو سره د ريښتینو، ښکاره او مخامخ خبرو له لاري د جنگ او ورانی مخه ونيسي .

بل داچي د ملي او اولسي کرناړو په وړاندي کولو سره، د ميليونو جنگ ځپلو او ربرېدلو هيوادوالو بالفعل ملاتړ تر لاسه کړي .

د مؤقت ملي حکومت دا دوي ارزښتناکي برياوې به بېله شکه د همېشني سولي او ملي روغي جوړي له برياليتوب سره لويه مرسته وکړي؛ د سولي او ترقي جبهه به ورځ په ورځ غښتلي او د جنگ او وینو توپولو جبهه به ورځ تر بلې تجرید او کمزوري کړي .

د مؤقت ملي حکومت او وسله والو مخالفينو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابلي پردي (ايتلافي پوځونه او د مخالفينو تر څنگ ولاړ جهاديان) زموږ ورانه او غمړلي خاوره پرېږدي . البته، تر هغه مهاله، چي افغانستان په بشپړه توگه افغانانو ته نه وي پرېښوول سوی، په دې وران او غمړلي ټاټوبي کي د سولي، امنيت او سوکالی تمه هم بي خايه ده .

مؤقت ملي حکومت به تر يوې ټاکلي لنډ مهاله مودې وروسته، په هيواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توگه به د يوه ريښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړکړي . د افغانستان د سمي ادارې او پرمختگ تر ټولو ښه نښه هم همدا ملي حکومت دی، چي کولای سي د دې گډ تاريخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سيمو او خلگو پر حقوقو سربېره، د گاونډيو هيوادو او نړۍ والي ټولني روا گټي هم خوندي وساتي . ما ته خو په افغانستان کي تر دې بريالی ، غوره او اغېزمن سيستم نه ښکاري . ځکه موږ په ټبرو دو دېرشو کالوکي په سترگو وليده، چي کين او ښي (چپ او راست) افراطيت مظلومو افغانانو ته بي تباهي او بدمرغي هيڅ ورنکړه؛ او نه يي ورکولای سواي؛ ځکه افراطيت په هره بڼه او هر شکل وارداتي خټه لري؛ او زموږ د ټولني له عيني

که امریکايان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکي، چي د بهرني اشغال او گوداگي رژيم وسله وال او نا وسله وال مخالفين به، له هغه کميسيون سره خبرو اترو او روغي جوړي ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدين رباني يي مشري کي، ډېر تېروتلې او خطاوټلي دي . ځکه د روغي جوړي له پاره نېکو او خيرغوښتونکو منځگرو ته اړتيا سته . منځگريټوب يا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روايتو له مخي، د هغو کسانو کار دی، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه يا دعوه کي، هيڅ ډول لاس يا گټي و نه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترگو گورو، چي د کرزي د سولي په کميسيون کي له څو بي واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرگونو بي گونا وگرو قاتلان، د کابل ښار دکندواله کولو مسولين او په پای کي د اوسني امريکايي اشغال تر ټولو خاين، بي رحمه او فاسد مزدوران، غريټوب لري .

ايا د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وینو لرلي خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنگياليو څخه پاکول، ناسمه يا ناوړه غوښتنه ده؟
گومان نه کوم له جنگي ډلوټپلو، ځينو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري .
راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځينو عملي اړخو يو څو لنډي خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هيوادکي دننه او دباندې ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مخلص ملي شخصيتونه لري . داسي ناپېيلي ملي شخصيتونه، چي ټول افغانان يي په يوه ږغ پر ايمان، افغانيت، خپلواکي، سربښندي، هوبښياري او اخلاص آما کولای سي .

داسي خپلواک، ناپېيلي او په هره ماناباکفايته مؤقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي :

چي په مختلفو ټولنيزو سيستمونو پوري تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي . بالعكس دا اصل له بېلابېلو دولتوڅخه د ژوندانه په ټولو برخو كې د زياتېدونكو همكاريو غوښتنه كوي (ټونكين ٨٠) .

البته، د سوله بيز گډ ژوندانه ارزښتناك حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په ړنگېدو سره، هيڅ زيان نه دى رسېدلى . دا اصل د بشري ټولنى دگډ ژوندانه په ټولو پړاوونو كې د نړۍ والي سولې، امنيت، پرمختگ او همكارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن گڼل كېږي . ځكه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي پرمختگ له پلوه، لوى توپيرونه لري . له دې كبله په نړۍ كې د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي سيستمونو د اجباري رنگولو او پيكه كولو په خاطر هلي ځلي، بېله شكه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختگونه او همكارۍ له سترو كړاوو او لانجو سره مخامخ كېي . بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چي له خپلو ملي ځانگړتياوو او اړتياوو سره سم ، د خپلو زرو نظامو او زرو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي مؤسسو د اليشولو دپاره پرېكړه وكړي .

په افغانستان كې يو منلى ملي او ولسي دولت كولاى سي د هيواد د مخكنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواكۍ او ملي واكمنۍ د ډاډمنې دفاع دپاره د ملي گټو او بين المللي موازينو په چوكاټ كې، د اړتيا پر مهال، د امريكا د متحدو ايالاتو په گډون له هر بهرني هيواد سره د دفاعي او ستراتېژيكي همكارۍ بېلابېل تړونونه لاسليك كړي . د عيني اړتياوو پر بنسټ لاسليك سوي دا ډول ستراتېژيكي تړونونه به هيڅكله جگړو، نا اراميو او كړكېچو ته لمن و نه وهي؛ خو دا كار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حكومت تر صلاحيت او واک ډېر پورته دى، چي د پردو د توپ او ټانك په زور، پر خلكو حكومت كوي . د داسي بې واكه او مزدور حكومت له خوا

او ذهني واقعيتو سره هيڅ اړخ نه لگي . همدا دليل دى، چي زموږ د ټولني له سياسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي واقعيتو څخه پردي سيستمونه تل د خلكو له مخالفت او مقاومت سره مخامخ كېږي . « خير الامور اوسطها » تر ټولو غوره لار ده . د عدالت، برابرۍ، ازادۍ او بشري حقوقو د بشپړتيا دپاره مبارزه بايد تل زموږ په خلكو كې عيني او ذهني ملاتړ ولري . خلك بايد په شعوري ډول، د داسي بدلونو د راوستلو په مقصد د مبارزې و ډگر ته را ووزي . وارداتي ايډيالوژۍ او ټپل سوي سيستمونه د هيڅ هيواد له خلكو سره مرسته نسي كولاى . بايد په كلكه بې مخه و نيول سي .

د گردو افغانانو د خوښي وړ ملي حكومت به د سولې، تفاهم، وروړولۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوكاټ كې له گاونډيو هيوادو، د سيمي له دولتو، متحدو ايالاتو، لوبډيځو هيوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړېكي وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيكي، اقتصادي او انساني مرستو به گټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولني د يوه فعال او گټور غړي په توگه، خپلو ملي او بين المللي مسووليتو ته ټينگ پام وكې . امريكا، اوروپايي دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي سيستم د غوراوي حق ورکړي .

په نړۍ كې د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او كلتوري/كولتوري سيستمونو سته والى د نړۍ والي سولې او امنيت د ټينگښت او بشري پرمختگ، له خورا مهمو اړتياوو څخه گڼل كېږي . د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمونو لرونكو دولتو تر منځ د سوله بيز ژوندانه زرين اصل نه يوازي د معاصرو بين المللي حقوقو درې مهم اصول لكه د زور يا زور د گواښ مخنيوى؛ د دولتو د ملي واكمنۍ درناوى؛ او د دولتو په كورنيو چارو كې نه لاسوهنه، په بڼه بڼه منعكسوي، بلكي د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همكارۍ نوري برخي او اړخونه هم را نغاړي . د سوله بيز گډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان كړښه باسي،

د ستراتيژيکو تړونو لاسلیک، لا نورو جگړو، نورو وینو تویولو او نورو کرکېچو ته لار هواروي .

ګاونډي هیوادونه، د سیمې دولتونه او نړۍ وال قدرتونه، په افغانستان کې متضادي ګټې لري . مزدور رژیمونه په سیاسي، اقتصادي او ستراتيژيکي چارو کې د خپلواکۍ نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټې نسبي پوخلا کولای . یوازې یو ریښتینی ملي حکومت کولای سي د ملي دریځ په غوره کولو سره د همسایه ګانو او نړۍ والي ټولني مشروع ګټو ته د احترام په سترګه وګوري؛ او د نامشروع ګټو یې په کلکه مخه ونیسي.

یو ځل بیا تکراروم، چې په افغانستان کې لاسوهني، جگړې او نا ارامۍ ټول له بهرنیو لښکرو او ګوداګي رژیم سره نه شلېدونکې اړیکې لري . که امریکایان ریشتیا هم له تروریزم او افراطیت سره د مبارزې په هیله افغانستان ته تللي دي، باید د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل له پاره د هغو په اصلي علت او سوب پسي وګرځي . کله چې د بهرنیو لاسوهنو، جگړو، وینو تویولو او وړانکارو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بیا نو د هغو معلولونه یانې تروریزم، نا ارامۍ، زور زیاتۍ، افراطیت، لوړه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي . که امریکا په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو د تحقق دپاره نه ، بلکې په ریشتیا سره د سوله ییز، سوکاله او متمدن افغانستان دپاره راغلي یې، بیا نو تر هر څه مخکې باید د اوسني مزدور رژیم له سیاسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هیواد کې د سولې او امنیت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دی، لاس واخلي؛ او د یوې بین الافغاني جرګې له لارې د هیواد د مشرتابه چارې د افغانانو یوه ریښتیني مؤقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتيژۍ غور وکړي .

که امریکایان د جنایتکارو، وړانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفایته حکومت پر ملاتړ ټینګار کوي، د دې خبرې مانا دا ده، چې غواړي یو ځل بیا د چارو واګې وسله والو ډلو ټپلو ته پرېږدي؛ او په دې توګه نورو جگړو، وینو تویولو او افراطي جریانو ته لار هواره کړي . ځکه دا بې کاره او بې کفایته حکومت هیڅکله د وسله والو مخالفینو په وړاندې د مقابلي او مقاومت وس نه لري . که د مزدور رژیم ځیني عناصر د خدای، وجدان او افغانیت په نامه څه پیژني، نور باید له دې شرمناک، خونړي او خاینانه واک څخه لاس واخلي؛ او یوه مؤقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کې مرسته وکړي .

په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي حضور زموږ د هیواد د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زیانمن کولو په لار کې، ډېر خطرناک ګام دی . له دې امله یې هیڅ خپلواک، سرلوری او باغروړه افغان ومنلو ته غاړه نه اړېږي . امریکایي ستراتيژستان باید د تاریخ په اوږدو کې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه، د عبرت درس واخلي؛ او پرېږدي د زرګونو پوځیانو او میلیاردو ډالرو په ضایع کولو سره، له هغې نتیجې سره مخامخ سي، چې نوري یرغلګري امپراطورۍ ور سره مخامخ سوي دي . تاریخونه شاهدي ورکوي، چې د دې خپلواک او سرلوري هیواد په غرو او رغوکي د ډېرو فاتحانو پزي په خاورو لړل سوي دي؛ ځینو یې پښي او لاسونه، ځینو یې سرونه او ځینو یې درست لښکرونه بایللي دي .

البته، هیڅوک په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د لویو قدرتونو، په تېره بیا متحدو ایالاتو له اورد مهاله ګټو څخه سترګې نه پټې؛ خو دا ګټې باید د افغانانو، همسایه دولتو او نړۍ والو له قانوني او انساني ګټو سره بشپړ سمون ولري . یو خپلواک، خدمتګار، سپېڅلی او کارپوه ملي دولت کولای سي په خپل هیواد کې د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون د همسایه ګانو او نورو هیوادو مشروع ګټې خوندي وساتي .

څو ورځي مخکي د هيواد خور ژبي، مبتکر او متفکر ليکوال - ښاغلي ډيپلوم انجنير خليل الله معروفې، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان » ويبپاڼه کې، د امريکايي چوښيو په اړه، د يوې په زړه پورې مقالې په ترڅ کې، د معقولو دلايلو په وړاندي کولو سره، د دري ژبو ليکوالو او ژورناليستانو پام د ايراني « پایگاه » پر ځای د خپلې ژبې د يوې خورې تاريخي کليمې (لشکرگاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ و، چې ماته يې هم په رښتيا سره ډېرخوند را کړ . د « لشکرگاه » او « پایگاه » د کليمو پر څېړنه سربېره د امريکايي چوښيو په ردولو او غندنه کې، د ښاغلي معرفي علمي مقاله، دلته کتلاى سئ :

<http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniat%5B2%5D.pdf>

غوږم په دې لنډ بيان کې درنو لوستونکو ته د ايتيمولوژۍ او لېکسيکالوژۍ په روڼا کې د ښاغلي معرفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ور زيات کړم .

« اده » يا « ادا » د ايتيمولوژۍ يا ريښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکى دى، چې له اوږدو زمانو څخه په زياترو هندي الاصله ژبو او پښتوکي، په پراخه توگه استعماليري (پلاټ ۳۷) . په پښتوکي د موټروانو — اده، د ټکيسيانو اده، د گاديبو اده او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځاى/ تمځى، درېد ځاى/ درېدځى، ايستگاه، توقفگاه او داسې نورو په مانا دي . دا ټکى پخوا په افغاني پښتوکي د عسکري قشلي، عسکري قطعي، عسکري قرارگاه يا گارن — پزبون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتوکي داوردو ژبې د اغېزې له کبله فوجي اده ، هوايي اده، د پوليسو اده او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعماليري .

که امريکا د تعقل او منطق پر ځاى د زور او گواښ لار ټينگه کړي، بيا نو په دې حقيقت بايد ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته، په خپل پلرني هيوادکي د پردو دايمي لښکرکوټونه د دايمي اشغال په مانا دي . د دايمي اشغال په عواقبو يانې دايمي جگړو او دايمي تراژيډيو هم هر څوک ښه پوهيږي . د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان بايد يو پلا بيا خپل تېر لس کلن ریکارد له سره وگوري . دا خونړۍ ریکارد له ورايه ښيي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هرې ورځې په تېرېدو سره ډېريري .

که يو نيم لک منظم پوځ او لسگونو زرو استخباراتي، امنيتي او اکملاطي قواوو په تېرو لسوکالوکي د خلگو خپلواکۍ بڅښوونکي ارادې ماتې نکړاى سوې ، تر دې وروسته هم هيڅ دليل نسته، چې د عسکري چوښيو په ښه به، د افغانانو د پر شا نه تلونکي پاڅون مخه ونيسي . بايد له دې روښانه حقيقت څخه سترگي پټې نه کو، چې د امريکايي عسکرو همېشنى حضور، د افغان ناورين د حل لار نه ده . گرده خپلواک، زړور او سرلوري افغانان د وطن، ملي نواميسو او پردو يرغلگرو پر خلاف مبارزه کي يو لاس او يوه خوله دي .

په پاى کې د دې مهمې خبرې يادونه ضروري گڼم، چې د جنگ او تباھۍ لېونۍ لمبې به هر ورو زموږ د اسکېرلو هيوادوالو ويرجنه او ويجاره کوډغاله نوره هم لولپه کړي ؛ خو له هغو سره به امريکايي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژيم هم هيڅکله پر ارامه پاته نسي؛ دا اورونه او لوگي، دا ويني او اوښکي به هر ورو د فرعونانو تر ارگواو مانپيو هم رسيري .

انگرېزي « بېس » ته په پښتو او دري کې څه و وايو؟

اده، پوځي اده، لشکرگاه/ لښکرگاه، لښکرکوټ، پایگاه، چوڼۍ؟

د لغتپوهنې او ايتيمولوژۍ په روڼا کې څو لنډې خبرې

معنوي) کمزوريو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کوي، چي دا لنډه مقاله يې ځای نه دی .

عربي « فوج » يا د هغه مغنه بڼه (پوخ) دېرش کاله دمخه په افغاني پښتو کي باب نه و . يوازي يې په کښته پښتو کي د اوردو ژبي د فرهنگي نفوذ په وجه له دېرو وختو راهيسي، په اصلي عربي بڼه (فوج) يا نيمه عربي، نيمه مغنه بڼه (فوج) پراخ استعمال لاره (وېر ۷۳۱) .

د پارسي ژبي په زرو متنو کي د عسکري يا پوځي اډې دپاره د « لشکرگاه » ترکيبي ټکی کار سوی دی، چي يوه بولگه يې د هيلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرگاه/ لښکرگاه) په تاريخي نامه کي تر اوسه هم ژوندی ده . لشکر بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوگاه (اردگاه) د همدې مفهوم له پاره ځيني نوري مروجي کليمي دي .

له تاريخي پلوه، بوست (بُست) د غزنويانو په لويه امپراطوري کي دوهم لوی ښار و. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼيو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفريحي مرکز په توگه کار اخيست . د غزنوي دورې ځينو شاعرانو لکه فرخي سيستاني او عنصرې بلخي ددې ښار د پرتمنيو او با صلابته وادنيو په ستاينه کي، ښايسته شعرونه ويلي دي (و. گ . د عنصرې بلخي او فرخي سيستاني ديوانونه) .

بوست ښار د اسلام د لومړيو فتوحاتو په زمانه کي د لښکرو استوگنځی (معسکر / لښکرکوټ) يا زمور په اوسنی اصطلاح قرارگاه و، نو ځکه يې د لشکرگاه يا لښکرگاه په نامه بللی دی . د لوی استاد - ارواښاد علامه حبيبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴ع) په عقیده د عربانو تر راتگ او د عربي ژبي تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کي د عسکرو د راغونډېدو او استوگني ځای ته « لشکرگاه » ويل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاريخ افغانستان بعد از اسلام

« پوخ » کليمه د عربي « فوج » مغنه يا پښتو سوی بڼه ده، چي نن سبا په افغاني پښتو کي خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانيو مروجو کليمو لکه لښکر، اوردو يا عسکري قوي ځای يې نيولی دی . لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کليمي دي، چي له پېريو پېريو راهيسي زمور په ژبه او ادب کي تابعيت او مقبوليت لري؛ او ځای يې بايد د « پوخ » مغني کليمي ته په بشپړه توگه ور نکړل سي . ځکه دا کار هيڅ منطق نه لري، چي خپلي زړي او اشنا کليمي د پرديتوب په گونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای يې نوري پردی، خو نا اشنا کليمي ودروو. البته، د مثل سوو عربي، پارسي او نورو پردوکليمو تر څنگ د خپلي ژبي د ناباهه او هېرو سوو کليمو رواجول ډېر نېک او گټور کار دی . د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکی دی، چي د پښتو تر څنگ په دري، اوردو او نورو ژبو کي هم پراخ استعمال لري . دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېرکي افغاني رنگ اخيستی دی؛ او له پېريو پېريو راهيسي د « سَوَب » په بڼه په عامو او خاصو کي دود دی . د « سَوَب » تر څنگ، ډېري نوري کليمي هم سته، چي گرده يې د پښتو ژبي د لغوي زېرمي ارزښتناکه برخه گڼل کېږي؛ او په هيڅ بيه يې بايد له لاسه و نياسو .

په خواشيني سره، نن سبا د ژبي د سوچه کولو بي خبره محتسبين د دې مغني کليمي له کارولو مخ اړوي؛ او پر ځای يې د پښتو او عربي ژبي د يوه لغورن ترکيب (لامل) و بډېرېغه استعمال ته ملا ترلي ده، چي په حقيقت کي له دوو برخو ياني « له » او « عمل » څخه ترکيب سوی دی . ځيني يې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاروي، چي تر مفرد حالت لا ډېر بي خونده او خندنی ايسي . زما پوښتنه دا ده، که پېړۍ پېړۍ مخکي په ژبه کي د همدې مفهوم دپاره ساده، اسانه او مروج کليمه لرو، د بلي نا اشنا کليمي د جوړولو اړتيا په څه کي ده؟! ماته خوپه دي کار کي له بي خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري . زمور په نيولوجيزم کي د شکلي او مانوي (

پښتو کي د « کوب » ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو لکه « برېښناکوب »، « سلاح کوب »، « شاولي کوب »، « نادرشاه کوب » او داسي نورو کي ژوندی دئ .

په لشکرگاه (لشکر + گاه) کي لکه څنگه چي گورو د کلیمي مانا او مفهوم له ورايه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی گرده په پوهیږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو « پایگاه » له بلي تکميلي یا وصفي کلیمي پرته قطعاً د لښکرگاه یا لښکرکوب مانا نه رسيي . په پښتو او انگرېزي کي هم د عسکري قشلي یا لښکرکوب په مانا د « ادې » یا « بېس » کلیمه همدا ستونزه پېښوي . هر ورو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر له پاره یوه بله تکميلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي . که څوک بي وصفي کلیمي یوازي « اډه » و وايي، د اروډونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بگیو اډه او داسي نور مفاهیم ورگرزي . سر بېره پردې نیمگرتیا او نا رسایي، هر صفت هم د ادې عسکري یا نظامي ځانگړتیا نسي په گوته کولای . له همدې کبله، نوې اډه، زره اډه، لویه اډه، کوچنی اډه او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د ادې د عسکریت خصوصیت نه جوتوي . په بله وینا، له ادې سره ملگری صفت باید خامخا د ادې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي؛ لکه : عسکري اډه، پوځي اډه، هوایي اډه، استخباراتي اډه، پولیسي اډه او داسي نور، که نه نو د ادې کلیمه به یوازیتوب سره اروډونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقې مانا په موندلو کي، لوی سرخوړی پیدا کړي .

لکه څنگه چي مخکي یادونه وسوه، په انگرېزي کي هم د « لښکرگاه »، « لښکر کوب » یا « پوځي ادې » په مانا د « بېس » کلیمه د بل وصفي یا تکميلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښوي، نوځکه له نورو ماناوو سره د نه التباس په خاطر زیاتره د یوه صفت په زیاتولو سره کاریري لکه : « میلیټري بېس »، « آرمي بېس »، « نېوي بېس » او داسي نور او یا د هغه پاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چي ځیني یې دا دي :

« کي کښلي دي، چي د عربي ژبي « عسکر » کلیمه هم د دري ژبي له « لشکر » کلیمي څخه معرب سوي ده، نو ځکه تر « عسکر » زړه او لرغونې ده (حبیبی، تاریخ افغانستان بعد از اسلام ۵۷۴ ؛ وېر ۶۱۳). « لشکرگاه » د هیواد د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲ - ۱۳۶۲ هـ ش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقیقي اثر نوم دئ، چي د همدې ښار تاریخي او ادبي پېښي پکښي څېړلي سوي دي .

له بده مرغه د لشکرگاه/ لښکرگاه کلیمه اوس، د پارسي او پښتو ژبو په ورځنیو محاورو او مرکو کي، له یوه جغرافیایي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالیږي . د افغاني پارسي (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کي د « لشکرگاه » ځای اوس د ایرانيانو بي خونده او نا رسا ترکیبي کلیمي (پایگاه) نیولئ دئ . پایگاه (پای + گاه) کلیمه لکه څنگه، چي ښاغلي معروفی هم یادونه کړې ده، د انگرېزي بېس یا نورو ورته اروپایي کلیمو تحت الفظي ترجمه ده؛ او په هیڅ ډول د « لشکرگاه » ښکلا، سادگي، اساني او پوځوالی نه لري .

په پښتو کي د « لشکرگاه/ لښکرگاه » دپاره د « لښکرکوب » ترکیبي کلیمه هم بي خونده او بي مانا نه ښکاري . د ایتیمولوژی له پلوه « لښکرکوب » له دوو بېلو ټکو « لښکر » او « کوب » څخه جوړ سوی دئ . « لښکر » د پارسي « لشکر » مغلغه بڼه او « کوب » د کلا(قلعه)، جنگي کلا، لوړه کلا، لو(لویه) کلا یا بالاحصار، ټینگ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پارسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي رېښه یې له هندي ژبي سره پیوند لري (پلانت ۸۵۹) . دا ټکی د پارسي په زړو متنو کي د « کوتوال » په ترکیبي کلیمه کي ډېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبي « قلعه »، « حصار »، « بالاحصار » او د پارسي ژبي « ډژ » کلیمي نیولئ دئ . په

کندهارکي له عمرونو راهیسي د «چونی» کلیمه د خلگو په ورځنیو محاورو او مکالمو کې ژوندی ده .

زما په قاصر نظر دچونی کلیمه زموږ په پراخه سیمه او پراخو اولسو کې د عمومیت، لنډوالي، سادگی، روانی او روښانه مانایا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان یې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه یادوي، تر لښکرگاه، لښکر کوب او پوځي ادې هم په زړه پوري بریښي؛ ځکه دا کلیمه هم له یوې خوا زموږ په ژبه کې تاریخي ریښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنیو خبرو کې کارېږي . د لغتپوهني اصول هم دا حکم کوي، که یو ټکی د دوو ټکو مفهوم افاده کړای سي، بیا نو دوو ټکو ترکیب ته هیڅ حاجت نسته . دغه راز، که له پوې ریښې څخه راوتلي ساده یا بسیطه کلیمه د پام وړ مانا په واضح او روښانه بڼه بیان کړای سي، بیا نو له دوو بېلو ریښو یا دوو بېلو ټکو څخه جوړې سوي ترکیبي کلیمې ته هیڅ اړتیا نسته . لنډ والی، سادگی، اساني او د مانا بشپړتیا (جامعیت اومانعیت) د نیولوجیزم تر ټولو مهم او اساسي اصل دی . ما د هرې بلې لیکنې په څېر په دې لیکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاینې په هیله ټولې کلیمې او ترکیبونه کارکړي دي .

ماخذونه او سرچینې

حبیبی، عبدالحی . تاریخ افغانستان بعد از اسلام . چاپ سوم . تهران : دنیای کتاب، ۱۳۶۷ .

--- . تاریخ مختصر افغانستان . کابل : نشر کرده د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاریخ . ۱۳۴۶ .

instillation, army camp, military camp, army base, , base
headquarters, post, barracks,
. station garrison, cantonment,

که د ایتمولوژۍ له اړخه وگورو « پایگاه نظامی» له د دوو کاملاً بېلو کلیمو څخه جوړ سوی عبارت دی، چې اوله کلیمه یانې « پایگاه » یې په خپله هم له « پای » او « گاه » څخه جوړه سوی مرکبه کلیمه ده. دا دواړې کلیمې په گډه یوازې د یوه واحد مفهوم او مانا یانې لښکرگاه یا لښکر کوب د افادې له پاره استعمالیږي . د « پایگاه نظامی » پر خلاف، « لشکرگاه » داسې ترکیبي کلیمه ده، چې له دوو برخو یانې « لشکر » او « گاه » څخه جوړه سوی ده . د « لشکرگاه/ لښکرگاه » ټکی پر لنډوالي، سادگی او اسانی سربېره د مانا په لحاظ هم تر « پایگاه نظامی » یا پوځي ادې ښکلی، اسانه او پُر مانا دی . البته « لشکرگاه » پر دې شکلي او مانوي فضیلت سربېره زموږ د هیواد له تاریخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړیکې لري؛ نو ځکه یې باید د زړښت یا لرغونتوب ښېگڼه هم له پامه و نه غورځول سي . دا ټول دلایل د دې ښکارندوی دي، چې د « لشکرگاه/ لښکرگاه » د کلیمو را ژوندی کول گټور او پرخای کار دی .

اما په پښتو کې د عسکري قشلي، عسکري قطعي، قرارگاه، لښکرگاه، لښکر کوب یا پوځي ادې پر خای یو بله کلیمه هم تر اوسه د خلگو په محاورو او مکالمو کې ژوندی ده، چې باید د نورو پخوانیو ټکو په شان یې له ورکېدو څخه وژغورو . دا د «چونی/ چاونی/ چهاونی / چهاونی/ چونی» کلیمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو او پښتو کې هم استعمالیږي . که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمیاتو کې د عسکري قشلي، عسکري قرارگاه، عسکري قطعي او گارنیزون اصطلاحات ډېرکارېږي؛ خو سره له هغه هم په

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

--- . جنبش مشروطیت در افغانستان . چاپ جدید . قم : کیمسیون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲ .

خټک، خوشحال خان . د خوشحال خان خټک کلیات . د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنیار عبدالواجد واجد په اهتمام . کابل : د افغانستان د علومو اکاډمې، د ژبو او ادبیاتو انستیتیوت، د ادب او فولکور څانگه، ۱۳۵۸ . لومړی توک .

شادروان، حسن . اقبال شناسی . تهران : مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱ .

عنصری بلخی . دیوان . به کوشش دبیر سیاقی . چاپ دوم . ایران : ب ن . ۱۳۶۳ .
غبار، میر غلام محمد . افغانستان در مسیر تاریخ . چاپ چهارم . ایران : مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸ .

فرخی سیستانی، دیوان . به کوشش دبیر سیاقی . ایران : ب . ت .
لاهوری، علامه محمد اقبال . کلیات اقبال . به اهتمام داکتر جاوید اقبال . اشاعت ششم . کراچی : شیخ غلام علی ایند سنز پبلیشرز، ۱۹۹۰ .

(قانون اساسی افغانستان ، ۱۳۸۲) .

هوتک، محمد . پټه خزانه . به تصحیح و تحشیه و تعلیق عبدالحی حبیبی . کابل : پښتو ټولنه ، ۱۳۲۳ .

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf
<http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml>
<http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html>
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
<http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/>
<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece>

Websites:

<http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml>
<http://www.benawa.com/details.php?id=41909>
<http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html>
<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444>
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
<http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-1>
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
<http://www.closethebase.org/>
<http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf>
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h>

<http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth>
<http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan>
<http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848>
[http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion\[1\].pdf](http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf)
<http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf>
<http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm>
<http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001>
<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697>
<http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html>
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
<http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm>
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
<http://icasualties.org/oef/>
<http://costofwar.com/en/>
<http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf>
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
<http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen>
<http://www.digitaljournal.com/article/282238>
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China

[http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani War of 1965](http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani War of 1971](http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil War](http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War)

<http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html>

<http://afgazad.com/Tarixi/121808->

[A.A. Kohzad Shair Surkh wa Pir Sabz\[1\].pdf](#)

<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089>